

Saarde Sõnumid

Nr.3 (63) Teisipäev, 2. mai 2006

Hind 5 kr.

Lõppes Saarde valla vapi ja lipu konkurss!

14. märtsil istusid Kilingi-Nõmme Majandusühistu ruumes koos sümbollikakomisjoni liikmed Agu Leivits, Peep Kaljuste ja Aita Matson ning kolme valla kooli kunstõpetajad: Eha Kuusk Tali koolist, Juta Rea Tihemetsa põhikoolist ning Reet Juurikas Kilingi-Nõmme gümnaasiumist. Lõppenud oli valla vapi ja lipu konkurss ning otsustav hetk parimatest parimate selgitamiseks käes. Komisjonile laekus 27 tööd 25 autorilt: 5 tööd Tali põhikoolist, 14 Tihemetsa põhikoolist ning 8 Kilingi-Nõmme gümnaasiumist.

Komisjon selgitas välja iga kooli kolm parimat vapikavandit. Nendeks osutusid järgmiste autorite tööd:

Tali Põhikool

1. Barby Lumijõe	8.klass
2. Kadi Auväart	6.klass
3. Jaanika Pettai	7.klass

Tihemetsa Põhikool

1. Kaarel Kaarde	7.klass
2. Karlis Salomon	8.klass
3. Jaak Talts	9.klass

Kilingi-Nõmme Gümnaasium

1. Karin Kullamäe	11.klass
2. Kaisa Daum	9.klass
3. Anne-Mai Kutsar	9.klass

Teine hindamisvoor tehti veel, mille tulemusena selgus üldine paremusjärjestus. Nüüd olid tulemused pisut teisemad:

I koht	Kaarel Kaarde (pildil)	Tihemetsa Pk	7.kl
II koht	Kaarel Kaarde	Tihemetsa Pk	7.kl
III koht	Karin Kullamäe	Kilingi-Nõmme Güm.	11.kl
IV koht	Kaisa Daum	Kilingi-Nõmme Güm.	9.kl
V koht	Karlis Salomon	Tihemetsa Pk	8.kl
VI koht	Katrina Toompere	Kilingi-Nõmme Güm.	12.kl

Aita MATSON
sümbollikakomisjoni esimees

Muudatused füüsilisest isikust ettevõtja ravikindlustuses

1. aprillist 2006 jõustuvad Ravikindlustuse seaduse § 10 muudatused, mis reguleerivad füüsilisest isikust ettevõtja (edaspidi FIE) ravikindlustuse tekkimist, peatamist ja lõppemist. Seaduse muudatustest lähtuvalt ei pea FIE'd enam muretsema andmete edastamise pärast haigekassale. Haigekassa saab andmed FIE'de ravikindlustuse kohta otse Maksu- ja Tolliametist. Lisaks sellele lüheneb ka kindlustuse ooteaeg senise 3 kuu asemel 14 päevale.

Muudatused ei puuduta aga ajutise töövõimetuse hüvitiste maksmise korda.

Ravikindlustuse tekkimine

FIE ravikindlustus tekib Maksu- ja Tolliametis registreerimisest või ärireistrisse kandmisest arvestatava 14-päevase ooteaja möödumisel. Kui inimesel on juba kehtiv ravikindlustus, siis jätkub kindlustus uuel alusel ilma ooteajata andmete esitamise päevast. Maksu- ja Tolliamet peab esitama haigekassale isiku andmed 7 kalendripäeva jooksul Maksu- ja Tolliametis registreerimisest või ärireistrisse kandmisest.

Ravikindlustuse peatumine

Kindlustuskaitse peatub kahe kuu möödumisel ajast, mil FIE teatas ettevõtluse peatamisest Maksu- ja Tolliametile. Maksu- ja Tolliamet on kohustatud teavitama haigekassat 10 kalendripäeva jooksul. Kui inimene pärast peatamist siiski ettevõtlust jätkab, peab Maksu- ja Tolliamet esitama haigekassale andmed 10 päeva jooksul. Andmete saamisel jätkub kindlustuskaitse ilma ooteajata. Ravikindlustus ei peatu ajaks, mil FIE on õigus saada ajutise töövõimetuse hüvitist.

Ravikindlustuse lõppemine

Kui inimene teatab Maksu- ja Tolliametile või ärireistrile ettevõtlusega tegelemise lõpetamisest, siis FIE ravikindlustus lõpeb kahe kuu möödumisel. Maksu- ja Tolliamet on kohustatud teatama haigekassale ettevõtlusega tegelemise lõpetamisest 10 kalendripäeva jooksul.

Täpsemat infot ravikindlustuse kohta saab haigekassa infotelefonil 16363.

EHK Pärnu osakond

Kurbusega südames oleme sunnitud teatama...

Kurbusega südames oleme sunnitud teatama... Enamasti algavad selliste sõnadega hoopis teistsugused uudised. Sel korral on teemaks hoopis Saarde valla veemajandus. Praegused teenuste hinnad on kehtinud aastast 2003. Selle aja jooksul on reaalselt kallinenud meil kõigil, s.h ka kommunaalil, elekter, töötajate alampalk, kütuse hind jms. Lisaks on tõusnud vee ressursitasu ca 9 % aastas ja keskkonnamaksud keskmiselt 10% aastas. Aastal 2006 tõusis saastetasu lausa 2 (kaks!) korda reovee loodusesse juhtimise eest.

Katmaks vee ja kanalisatsiooni püsikulusid ja tagamaks elanikele vähemalt samaväärne teenus ka edaspidi, oli möödapääsmatu ühisvee ja -kanalisatsiooni hindade korrigeerimine. Võttes kõike eelpool kirjeldatud arvesse, kehtestas Saarde vallavalitsus uuteks hindadeks **alates 01. juulist 2006. aastal:**

• Vesi – 9 kr/m³ + abonementtasu 10 krooni.

• Kanalisatsioon – 10 kr/m³ + abonementtasu 10 krooni.

Alates 01. jaanuarist 2006 hakkas kehtima uus **Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seadus**. Seal on kirjas mitmed põhimõttelised muutused ja mõisted, mis vajaksid lahti kirjutamist ja selgitamist: *liitumispunkt, liitumisleping, kinnistu veevõrk, vee ettevõtja klient jne.*

Liitumispunkt on ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni omaniku või valdaja vahel määratud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ühenduskoht kinnistu veevärgi või kanalisatsiooniga. Liitumispunkt asub avalikult kasutataval maal kuni üks meeter väljaspool kinnistu piiri. Liitumispunkt on ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni oluline osa. Kui liitumispunkti ei ole võimalik määrata eelnimetatud tingimustel, määratakse liitumispunkt ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni omaniku või valdaja ja kinnistu omaniku või valdaja eraldi kokkuleppel (§ 3)

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni omanikul või valdajal on õigus võtta ühisveevärgi või -kanalisatsiooniga liitujalt põhjendatud **liitumistasu**. Omavalitsuse volikogul on õigus kehtestada liitumistasu ülempiir. (§ 6)

Liitumistasuga tagatakse:

- 1) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendus;
- 2) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ehitiste ja seadmete vastavus nõuetele;
- 3) keskkonnakaitse tingimuste täitmine;
- 4) põhjendatud tulukus.

(1) **Vee-ettevõtja klient** käesoleva seaduse tähenduses on **kinnistu omanik või valdaja**, hoonestusõiguse alusel maakasutaja või ehitise kui vallasasja omanik või valdaja, kelle kinnistu veevõrk või kanalisatsioon on ühendatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga vastava torustikühenduse kaudu ja kellega vee-ettevõtja on sõlminud lepingu ühisveevärgivee võtmiseks või reovee ärajuhtimiseks.

Foto: Internet

(§ 7.1)
Ühisveevärgist vee võtmine ja reovee juhtimine ühiskanalisatsiooni toimub vee-ettevõtja ja kliendi vahelise lepingu alusel. Kui maa on kaasomandis, sõlmitakse ühisveevärgist vee võtmiseks või reovee ühiskanalisatsiooni juhtimiseks **üks kirjalik leping** kaasomanike enamuse otsuse alusel nende volitatud esindajaga vastavalt asjaõigusseaduse §-le 72. Lepingu üheks pooleks on vastav vee-ettevõtja ja teiseks pooleks kõik kinnistu kaasomanikud volitatud esindaja kaudu.

Kinnistu veevõrk ja kanalisatsioon on ehitiste ja seadmete süsteem kinnisasja veega varustamiseks ühisveevärgist ja reovee juhtimiseks ühiskanalisatsiooni. Kinnistu veevõrk ja kanalisatsioon saab alguse liitumispunktist ja ei kuulu ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni hulka. (§11)

Veevarustuse ja reovee ärajuhtimise teenuse hind moodustub:

- 1) abonementtasust;
- 2) tasust võetud vee eest;
- 3) tasust reovee ärajuhtimise eest. (§ 14)

Igähele arusaadavas keeles tähendab kogu eelnev jutt, et uue „Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse“ alusel saab vee-ettevõttele ühe kinnistu piires olla vaid üks klient. Eelkõige puudutab see suuremaid kortermaju ja mitmepere-elamuid. Kinnistu vee ja kanalisatsiooniga varustamiseks sõlmitakse üks ühine liitumisleping, kus märgitakse ära liitumispunktid veele ja kanalisatsioonile selle kinnistu kohta. Kõik edasine liitumispunktist kuni tarbijani on kliendi omanduses ja hallatav.

Seadus annab aega uute lepingute sõlmimiseks kuus kuud ja viimaseks tähtsaks on 01. juuli 2006. Siit tulenevalt kaotavad kehtivuse senised kliendilepingud veele ja kanalisatsioonile. Lisaks senistele kohustustele on vett tarnival ettevõtjal nüüdsest kohustus teha pumplates vee süvaanalüüsi, mille maksumus ühe kaevu kohta on suurusjärgus 20 000 krooni. Lisaks sellele veel igaaastane vee analüüs igast pumplast. Kõik need kulutused tuleb tegelikkuses kinni maksta vee tarbijatel ehk

elanikel vee hinna sees.

Samuti muutusid oluliselt saastetasude arvutusmeetodid. Iga lubatud piirväärtuse ületamine kanalisatsiooni lastavas heitvees läheb tegelikkuses maksma kümnekordse saastetasu määra. Siin on meil kõigil võimalus rahaliste kulutuste kokkuhoiuks, kui jälgida täpselt, mida ja palju me kanalisatsiooni kallame. Selgituseks tasuks välja tuua üks number: 66 000 krooni. Nii suur on keskkonnatasude maks esimese kvartali eest sel aastal. Kõige tundlikum valdkond siin on fosforühendid, õli ja nafta ning tahkete osade osakaal heitvees. Muidugi ei tasu üle korjata, et kanalisatsioon pole siiski koht üleriie ütiliseerimiseks, kuigi Kilingi-Nõmme Kommunaal on ummistusi likvideerides ka selliseid esemeid settekaevudest leidnud.

Kõikide tekkinud küsimustega saate pöörduda nüüdseks juba ühinenud SAARDE KOMMUNAAL OÜ poole. Mõistvale koostööle ja arusaamisele lootes:

Andres KUKK
Saarde abivallavanem

Vee ja kanalisatsiooni hinnad mujal Eestis:

Pärnu linn alates 01.04.2006:

vesi	10,50
kanalisatsioon	15,30

Paikuse alates 01.04.2006:

vesi	10,50
kanalisatsioon	12,70

Tamsalu:

vesi	9,90
kanalisatsioon	12,20

Tapa linn:

vesi	10,50
kanalisatsioon	12,35

Kehra:

vesi	7,50
kanalisatsioon	13,10

Viljandi linn:

vesi	9,20
kanalisatsioon	12,00

Saue linn:

vesi	9,00
kanalisatsioon	11,00

Aegviidu:

vesi	12,00
kanalisatsioon	15,00

Vändra alev:

vesi	8,00
kanalisatsioon	10,60

Saarde vald Internetis:
www.saaarde.ee

Saarde vallavolikogu istungil

12. aprillil toimunud vallavolikogu istungist võttis osa 19 volikogu liiget, vallavanem Kalle Song, peamaakorraldaja ja Tiiu Karu ja keskkonnanõunik Eesi Kolla.

Päevakorrapunkt nr 1. **Saarde valla arengukava 2006-2011 teine lugemine.**

Arengukava komisjoni esimees Agu Leivits esitas tehtud parandusettepanekud.

1. lk 4 1.1. Arengukava eesmärk- Omavalitsuse poolt varasemalt vastuvõetud valdkonnaarengukavad, sh Kilingi-Nõmme linna ühisveevärgi ja kanalisatsiooni arendamise kava ja Saarde valla ühisveevärgi ja kanalisatsiooni arendamise kava, käsitletakse käesoleva Saarde valla arengukava täpsustavate osadena.

2. lk. 8 4.1. Saarde valla arengustrategia- Strateegiliste suundade järgimisel ja täitmisel (mida peab tegema iga asutuse juht ning ametnik) tuleb iga konkreetse tegevussuuna elluviimisel arvestada visioonis püstitatud eesmärgi. Eelarvekulude optimeerimine. Ettevõtlike sobiva keskkonna loomine. Valmis elluviima uusi ideid ja kasutusele võtma uusi tehnoloogiaid regulaarse täiend- ja tasemekoolituse abil.

3. lk 13 5.2. Sotsiaalhoolekanne - Lisatud: Sotsiaalhoolekanne missioon on luua kõigile ühiskonnaliikmetele võrdsed võimalused inimväärses elus.

4. lk 17-18 5.4.2. Kultuur - Erinevate kultuuriühenduste korraldamisega, mis on suunatud laiemale avalikkusele ja külastajate ringile, toetatakse otseselt ka turismi ja ettevõtluse arengut piirkonnas. Muuseumi loomine (kihelkonna ajaloo kogumine ja eksponeerimine).

5. lk 20 6. Tegevuskava - Tegevuskavas märgitud investeeringute teostamiseks tuleb rahaliste vahendite taotlemisel

panna suurt rõhku välisinvesteeringute kaasamise projektide elluviimiseks, sh Euroopa Liidutoetused, kolmandate riikide toetused, Eesti siseriiklikud toetused jt. Arengukavas märgitud tegevuste elluviijad on Saarde Vallavalitsus ja Saarde valla hallatavad ametiasutused. Selleks, et kohaliku omavalitsuse eelarves oleks rohkem ressursse vajalike investeeringute tegemiseks, tuleb optimaalselt planeerida vajalik ametnike hulk ning eelarve.

6. lk 22 Tabel 1 Ettevõtlus - Saarde ülevaatuspunkti rajamine.

7. lk 23 Tabel 2 Turism - Allikukivi ürgoru korrastamine. Saarde valla kohanimedega saamislugude broüüri publitseerimine.

8. lk 29 Tabel 9 Keskkond - Kompostimisplatsi rajamine. Ühehäälselt otsustati teine lugemine lõppenuks lugeda.

Parandusettepanekuid on võimalik esitada kirjalikult Saarde vallavalitsusse 30. aprillini 2006. a.

26. aprillil 2006. a algusega kell 16.00 viiakse Kilingi-Nõmme Klubis läbi Saarde valla arengukava tutvustav koosolek.

Päevakorrapunkt nr 2. **Saarde valla ehitusmääruse esimene lugemine.**

Keskkonnanõunik Eesi Kolla tutvustas Saarde valla ehitusmäärust.

Ühehäälselt otsustati Saarde valla ehitusmääruse esimehe lugemine lõppenuks lugeda.

Parandusettepanekuid on võimalik kirjalikult esitada Saarde vallavalitsusse 30. aprillini 2006. a.

Päevakorrapunkt nr 3. **Saarde valla üldplaneeringu algatamine.**

Ettekanne peamaakorraldaja Tiiu Karult.

Ühehäälselt võeti vastu Saarde Vallavolikogu otsus nr 31 "Saarde valla üldplaneeringu algatamine".

ringu algatamine".

Otsustati:

1. Algatada Saarde valla üldplaneeringu koostamine, mille eesmärgiks on Saarde valla pikaajaliste arengusuundade määramine, territooriumi funktsionaalse maakasutuse planeerimine koos uute elamu-, puhke-, büroolade ja tootmispiirkondade võimalike asukohtade määramisega ehitustegevuse suunamiseks ja koordineerimiseks.

2. Saarde Vallavalitsusel tuleb koostada kahe kuu jooksul Saarde valla üldplaneeringu algatamise otsuse jõustumisest üldplaneeringu lähteülesanne.

3. Saarde Vallavalitsusel tuleb algatada Saarde valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine.

4. Saarde Vallavalitsus peab avaldama otsuse ajalehes, milles Saarde vald avaldab ametlikke teadaandeid.

5. Otsusele võib esitada vaide Saarde Vallavolikogule 30 päeva jooksul alates teatavakstegemisest.

Päevakorrapunkt nr 4. **Munitsipaalomandisse taotletavate maaüksuste moodustamine.**

Ettekanne peamaakorraldaja Tiiu Karult.

Ühehäälselt võeti vastu Saarde Vallavolikogu otsus nr 30 "Munitsipaalomandisse taotletavate maaüksuste moodustamine".

Otsustati:

1. Taotleda munitsipaalomandisse järgmised katastriüksused:

1.1 Tali vallaamaja katastriüksus

1.2 Bussijaama katastriüksus (Tali küla)

1.3 Koolimaja biotiigi katastriüksus (Tali küla)

1.4 Tali biopuhasti katastriüksus

1.5 Tali Põhikooli katastriüksus

1.6 Keskuse pumbajaama katastriüksus

1.7 Biopuhasti katastriüksus (Veelikse küla)

1.8 Bussijaama katastriüksus (Veelikse küla)

1.9 Söökla pumbajaama katastriüksus (Veelikse küla)

1.10 Vana vallaamaja katastriüksus (Tali küla)

1.11 Ambulatooriumi katastriüksus (I maatükk, Tali küla)

1.12 Ambulatooriumi katastriüksus (II maatükk, Tali küla)

1.13 Tali pumbajaama katastriüksus (Tali küla)

1.14 Meieri katastriüksus (Veelikse küla)

2. Teha Saarde Vallavalitsusele ülesandeks maa munitipaliseerimise taotluse ja munitipaalomandisse andmise taotlemise toimiku koostamine.

3. Otsus jõustub teatavakstegemisest.

4. Otsusele võib esitada vaide Saarde Vallavolikogule 30 päeva jooksul alates teatavakstegemisest.

Päevakorrapunkt nr 5. **Hoone kasutusotstarbe muutmine.**

Ettekanne peamaakorraldaja Tiiu Karult.

Ühehäälselt võeti vastu Saarde Vallavolikogu otsus nr 32 "Hoone kasutusotstarbe osaline muutmine".

Otsustati:

1. Määrata Saarde vallas Lodja külas asuva endise Lodja kaupluse kasutusotstarbeks kauplus-elamu.

2. Käesolev otsus jõustub teatavakstegemisest.

3. Otsusele võib esitada vaide Saarde Vallavolikogule 30 päeva jooksul alates teatavakstegemisest.

Päevakorrapunkt nr 6. **Informatsioon Pärnumaa Kutsehariduskeskuse vara munitipaliseerimise kohta.**

Ettekanne volikogu esimehelt Väino Lillelt.

Ühehäälselt otsustati, et enne Saarde Vallavolikogu otsuse tegemist tuleb Saarde

Vallavalitsusel pidada läbirääkimised Pärnumaa Kutsehariduskeskusega munitipaliseeritavate varade osas. Läbirääkimistes paluda osaleda Pärnu Maavalitsusel.

Päevakorrapunkt nr 7. **Saarde Vallavolikogu liikmete tasu maksmine.**

Ettekanne vallavolikogu esimehelt Väino Lillelt.

15 poolt, 1 vastu ja 3 erapooletu häälega võeti vastu Saarde Vallavolikogu määrus nr 18 "Saarde Vallavolikogu komisjoni liikmete tasu maksmise korra kinnitamine". Saarde Vallavolikogu määras:

1. Kinnitada Saarde Vallavolikogu alatiste komisjonide liikmetele 200 krooni volikogu komisjonitöös osalemise eest, esitatud komisjoni koosoleku protokollil ja esildise alusel.

2. Iga kuu 1. kuupäevaks vallasekretäri esitada raamatupidamisele andmed eelmise kuu tasude suuruse kohta.

3. Määrust rakendatakse tagasiulatuvalt 02. novembrist 2005. a.

4. Määrus jõustub kolmandal päeval peale avalikustamist.

Päevakorrapunkt nr 8. **Saarde valla lipu ja vapi kandide konkursist.**

Ettekanne sümboolikakomisjoni esimehelt Aita Matsonilt.

Otsustati sümboolikakomisjonil ja Saarde Vallavalitsusel leppida kokku aeg Riigikantslei sümboolikakomisjoniga ja sõita Tallinnasse läbirääkimistele Saarde valla vapi ja lipu kavandite osas.

Päevakorrapunkt nr 9. **Majanduslike huvide deklaratsioonide esitamisest.**

Ettekande pidas vallasekretär Lea Ilus.

Võeti vastu protokolliline otsus, et majanduslike huvide deklaratsioonid tuleb esitada hiljemalt 27. aprilliks 2006. a Saarde vallavalitsuse valla-

sekretäri kätte.

Päevakorrapunkt nr 10. **Informatsioon ja küsimuste vastamine.**

Informatsiooni andsid: vallavanem Kalle Song.

Läbirääkimiste tulemusest Hallopi Kaubandusega sõidab ja teenindab elanikkonda edasi kauplusauto tingimusel, et Saarde vallavalitsus dotee-rib iga kuu kauplusautole vajaminevat kütet 5000 krooniga.

Palve volikogule arutada ja otsustada, milline otstarve leida endisele linnavalitsuse hoonele Pärnu tn 62?

Sõiduaudode ümberpaigutus toimus vallavalitsuses alljärgnevalt: vallavanema käsutuses Toyota Avenis, Opel Zafira sotsiaalametnike käsutuses ja Opel Astra maakorraldajate käsutuses.

Välja on kuulutatud avalik kommunaali juhataja konkursi tähtajaga 10. mai 2006. aasta.

Lodja külas puudub Internetiühendus. Lodja küla elanikud on esitanud avalduse Internetiühenduse loomiseks.

Internetiühenduse loomisel probleemid ka Tõlla ja Kärsu külas. Kas lahendada kahe masti ostmisega või RDSL I baasil?

Järgmisel volikogul kutsuda IT olukorrast ülevaadet andma infospetsialist Ahti Seller.

Volikogu liige Rein Volt andis ülevaate tehnölevaatuspunkti projekteerimistööde käigust.

Kultuuri, spordi ja päevakeskuste juhataja Aavo Turusk:

Tihemetsa spordikompleksi ujula oli avatud 34 päeva, külastajaid 2914, huvi oli 2005. aastaga võrreldes suurem.

Esitatud informatsioon võeti teadmiseks.

Lääne-Eesti Päästkeskuse seisukohad kulu põletamise osas

Alates 21.aprillist on kulu põletamine üle Eesti keelatud, keelust üleastuvat erasikut võib keskkonnainspektsioon trahvida kuni 18 000 krooniga, juriidilise isiku puhul võib trahvisumma ulatuda 50 000 kroonini.

Eesti Meteoroloogia ja Hüdroloogia Instituudi (EMHI) andmetele tuginedes möödub 21.aprillil kõigis Eesti piirkondades lume sulamisest kaks nädalat, mis tähendab seda, et sellest päevast alates on kulu põletamine keelatud.

Kulu, roo ja prahi põletamine ka enne 21.aprilli on äärmiselt ohtlik tegevus ning võib kaasa tuua ettearvamatud tagajärjed. Ka ohutusnõuete järgimisel võib tuul järsult sädemeid laiali puistata ning

põletamine väljub kontrolli alt. Kõige ohtum on kuluhein kokku riisuda ning kõdunevad jäätmekompostihunnikusse visata. Igal aastal langevad käest ära läinud lõkkest või kulpõletamisest alguse saanud tule roaks kümned hooned.

Tuleohtu vältimiseks peaksid ka need, kes ise kulu või prahit ei põleta, oma majapidamise ümbruse niitmise ja riisumisega puhta hoidma. Väga palju loodustulekahjusid saab alguse maha visatud suitsuotsast ja mootorsõidukist lendunud sädemest.

Igasuguse tule tegemisel peab eelkõige juhinduma kohaliku omavalitsuse heakorrale eeskirjast. Omavalitsusel on õigus oma territooriumil lõkkestegemine ja kuluheina põ-

letamine ära keelata.

Tuletegemisel peab silmas pidama järgmisi ohutusnõudeid:

- tuld võib teha päevasel ajal tuulevaikse ilmaga ning kindlasti hoonest allatuult;

- tee-, hoone- või metsaäärne ala tule leviku piiramiseks märjaks kasta või rohukamar mullaga ülespoole pöörata;

- kulu ei tohi põletada puude ja põõsastega kaetud aladel;

- tule tegijal peavad kaasas olema tulekustutusvahendid, sobib ka paar ämbrit vett. Tuld ei tohi valveta jätta ega lahkuda enne, kui tuli on kustunud või kustutatud;

Kulu põletamist reguleerib keskkonnaministri 15. 06. 1998. a määrus nr 46 „Metsa

ja muu taimestikuga kaetud alade tuleohutusnõuded”.

Tuleohtlikuks alaks loetakse:

- tuleohutusnõuetes metsa ja muu taimestikuga nagu kuluheinaga;

- tuleohtliku põõsastikuga (kadakas), poolpõõsastikuga (kanarbik, sookail, põõsasaran) ja kuivanud rooga kaetud ala ning turbapinnasega ala.

Tuleohtlik aeg tuleohtlikul alal algab kevadel pärast lume sulamist ning lõpeb sügisel vihmaste ilmade saabumisel.

Tuleohtlikul ajal on tuleohtlikul alal keelatud:

- suitsetamine, välja arvatud selleks ettevalmistatud ja tähistatud kohas või mineraalse pinnasega kohas, kus puudub taimestik või selle jäänu- sed, või ajal, mil maapind on

kastest või vihmast märg;

- lõkkestegemine, välja arvatud selleks ettevalmistatud ja tähistatud kohas;

- raiejäätmete või muu risu (tuleohtlikud olme- ja tööstusjäätmed, kuivanud taimestik) põletamine, välja arvatud mineraalse pinnasega alal, mil maapind on vihmast märg;

- kulu põletamine. Kevade esimese kahe nädala jooksul pärast lume sulamist keltsalt on lubatud tulekahju ennetamiseks põletada kulu. Kulu võib põletada

päeva ajal tuulevaikse või kergelt tuulise (kuni 3,3 m/s) ilmaga. Tee- või hooneäärse kulu põletamisel tuleb teemaa välisserv, hoonel selle ümbrus eelnevalt kasta märjaks või mineraliseerida. Kulu põletaja peavad kaasas olema tulekustutusvahendid. Kulu ei tohi põletada puude ja põõsastega kaetud aladel.

Tule tegemisel ei tohi tuletegitaja jätta tuld valveta ega lahkuda enne, kui tuli on kustunud või tema poolt kustutatud.

Muudatused bussiliikluses

Tähelepanuks bussiga liiklejatele! Seoses Saarde Vallavalitsuse taotlusega vähendada bussi tühiseisuaega Tihemetsas täiendatakse alates 20. aprillist seniseid maakonna bussiliine nr 345/2 Kilingi-Nõmme - Kanaküla - Tõlla - Kilingi-Nõmme ja nr 336 Pärnu - Kilingi-Nõmme - Tihemetsa - Riitsaare pealeõunase lisaringiga Kilingi-Nõmme - Kanaküla - Tõlla - Kilingi-Nõmme.

Eelpooltoodud liinimuudatustega seoses, samuti arvestades Surju valla

korduvaid pöördumisi ning kiirkaugliinide olulise vähendamise tõttu täiendati bussiliini nr 336 Pärnu - Surju - Kilingi-Nõmme teise reisiga väljumisega Pärnust kell 14.30 ning tagasi Kilingi-Nõmmest kell 15.35.

Liinidele lisati Papiniidu peatus nii Pärnusse saabumisel kui ka linnast väljumisel. Maikuu lõpuks rajatakse Papiniitu linnast väljumise suunas pikendatud ooteplatvorm koos märgistusega.

Kell	Km	Peatus	Km	Kell
12.45	-	PÄRNU	92	17.35
12.51	3	PAPINIIDU	89	17.20
12.55	5	RAEKÜLA	87	17.27
13.00	10	RAE	82	17.22
13.02	12	REIU KOOL	80	17.19
13.03	13	REIU TEE	79	17.17
13.08	18	LAADI	74	17.12
13.09	19	RABAKÜLA	73	17.10
13.12	22	SURJU TEE	64	17.07
13.14	24	KIVINIIDU	62	17.05
13.17	26	PEEDU	60	17.02
13.19	28	KÖVERI TEE	58	17.00
13.20	29	KURMI	57	16.59
13.22	31	RISTIKÜLA	55	16.57
13.25	33	TÕIJOJA	53	16.55
13.29	37	LODJA	49	16.51
13.30	38	SURTSI	48	16.50
13.33	41	ÄÄRELINNA	45	16.47
13.40	42	KILINGI-NÕMME	44	16.45
		1 SAUGA KAUPUS	43	16.41
		1 ÜLERAUDTEE	42	16.40
		1 TRÜKIKODA	41	16.39
		1 ALLIKUKIVI	40	16.37
		2 TIHEMETS	38	16.35
		4 JÕOKSU	34	16.28
		2 TÕLLA	32	16.24
		2 RISU	30	16.20
		3 KARASKI	27	16.15
		1 KAMALI	26	16.13
		2 SOSI	24	16.10
		2 MÄLGANDI	22	16.06
		2 LILLESILD	20	16.03
		3 KANAKÜLA	17	15.58
		5 ALVI	12	15.51
		1 JUTUSE	11	15.49
		2 KÄRSU	9	15.47
		2 LIIVANURME	7	15.44
		2 LAURI	5	15.42
		2 TRÜKIKODA	3	15.39
		1 ÜLERAUDTEE	2	15.38
		1 SAUGA KAUPUS	1	15.36
		1 KILINGI-NÕMME	-	15.35

Kilingi-Nõmme kiirabi annab teada

Alates jaanuarikuust töötab Kilingi-Nõmme kiirabi varemõeldud ruumides. Tänu remondile on meil ilusad puhkeruumid ja igati kaasaegne vastuvõturuum.

Siinkohal täname Kilingi-Nõmme Tervise ja Hoolduskeskust, et ta lubas meil sellise remondi ette võtta, ning Pärnu Haiglat, kes seda rahastas.

Anname teada ka mõningatest muudatustest. Enam ei saa kiirabiuksest haiglasse siseneda. Nii et haigla külastajad peaksid sellega arvestama. Kiirabi kutsudes soovitage Teil helistada 112, sest lauatelefonile ei vastata, kui brigaad on väljasõidul. Helistades 112, annab häirekeskus meile kutse edasi olenemata, kus me oleme.

Abi antakse ka kohapeal, kuid enne kiirabisse tulemist oleks Teil soovitatav ette helistada numbril 449 0103 või 112 veendumaks, et kiirabi pole väljasõidul.

Ihusat aastat ning head tervist ka edaspidiseks Teile soovides Kilingi-Nõmme kiirabi.

Rita KINGLA

Internetist Saarde vallas

Eesti inimeste rahakotid (või laenud) kosuvad jõudsalt, kodudesse ostetakse üha rohkem arvuteid ja loomulikult suureneb huvi ka Interneti püsiühenduste vastu. Millised on siis hetkevõimalused ja mida toob tulevik?

Saarde valla elanikel on täna võimalik kasutada kolme teenusepakkuja erinevaid teenusepakette. Need on Elion Ettevõtte AS'i ADSL'i lahendused (www.elion.ee), Pärnumaa Ettevõtlus- ja Arenduskeskuse (PEAK) juhtmevaba andmesideteenus (www.peak.ee) ning OÜ Talvakas kaabeltelevisiooni võrgu kaudu edastatav püsiühendus Kilingi-Nõmme linnas.

Ühenduste kiirused, hinnad ja kvaliteet on lahendusete kaupa väga erinevad. Hinnakirjadega saate tutvuda teenusepakkujate kodulehekülgedel. OÜ Talvakaselt tuleb siiski telefonitsi või kirja teel seda küsida. Üle valla on meil mitmeid avalikke internetipunkte ja internetiseeritud külakeskusi, kus saate arvuteid tasuta kasutada. Astuge läbi ja uurige asja.

Tegelikult pole asi aga sugugi nii lihtne, nagu paljud teist isegi aru on saanud. Kui seda metsa ees ei oleks ja Elion traati raatsiks vedada... Siis oleksid kõik Saarde valla vanaemad-vanaisad juba internetiseeritud enne, kui lapselapsed ema-isaga suvepuhkusele jõuavad... Paraku jah, Elioni kaablid igale poole ei ulatu, samuti Talvakase kaabel-tv. Alternatiiviks on PEAK juhtmevaba ühendus ehk nn „Külatee“, kuid sellegi levikut piirab nõue, et kuni 5 km kaugusel asuva saatjast mastiga peab olema otsenõuetavus. Kui nähtavust pole,

pole lootust ka Internetis surfata.

Maal elamine pidavat praegusel ajal olema justkui teatud laadi luksus, kuuldub üha tihedamini nii siit kui seal. Et värske õhk ja pilved ja roheline muru jne. Eks sellisest mõttelaadist lähtuvalt tuleb „maakal“ ka Interneti eest rohkem tasuda. „Külateega“ liitumiseks peab soovija hankima seadmekomplekti, mille hind sõltub kaugusest mastist ja on otsenõuetavuse olemasolul 3000-7000 krooni koos paigaldusega. „Linnavurled“ ostavad umbes 490 kroonise nn Elioni ADSL stardipaketi ja sellega nende investeringud piirduvad. Talvakase klientide väljaminekud on umbes samas suurusjärgus. Nii Elion kui Talvakas pakuvad seadmeid ka rendiks. Nagu eelnevalt mainitud, kuumaksudega saate tutvuda teenusepakkujate kodulehekülgedel kaudu.

Tegelikult on olemas veel üks alternatiiv - lokaalne WiFi. Lihtne võimalus jagada kuni 150 meetri raadiuses püsiühendust naabritega, seda ilma juhtmeid vedamata. Piisab, kui keegi liitub ühega kolmest ülalmainitud teenusepakkujast ja seab üles 1200-1300 krooni maksva WiFi saatja. Signaali levialadest saab tegelikult ka suurendada vastava välisantenni abil. Analoogne lahendus kaudu saavad Kilingi-Nõmme EMT mastis asuvatest vallavalitsusele kuuluvatest seadmetest internetiühenduse nii Meose kui Kalita küla rahvas. Hetkel on see nende jaoks ainuke viis Interneti kasutada. Kuna kõnealuse ühenduse läbilaskevõime pole piiratud, siis saavad sealtkaudu end virtuaal maailmaga ühendada vaid tõsiselt hädas olijad.

Seega piisab vaid inimes-

te endi initsiatiivist ja pealehakkamisest, et näiteks kasvõi terve Saarde küla ära WiFi'tada. Korralik Elioni ADSL'i ühendus on neil seal juba kasutusel. Ja tegelikult avastasime traadita võrkude otsimise reidil sealkandis ka GIA nimelise avatud WiFi leviala.

Kahe erineval ajal läbi viidud WiFi jahikäigu tulemusena avastasime Kilingi-Nõmmes 14 leviala, neist vaid 5 olid turvatud, st polnud avalikuks kasutamiseks. Traadita Internetiga meelitab kliente lisaks GIAle veel Kilingi Villa. Ülejäänud vabakasutuse levialad on tõenäoliselt eraisikute poolt püsti pandud. See tähendab, et huvilisi ja tegijaid siiski meie kandis leidub. Mõne õpetussõna tahaks aga küll neile ütelda. Nimelt, ärge kasutage kattuvates piirkondades ühte ja sama kanalit (Linksys'il vaikimisi 11). Te lihtsalt hakkate üksteist segama. Aia tänava WiFi kasutajad ilmselt kiruvad juba kurja ja imestavad, millest aeg-ajalt küll imelikud häired nende virtuaalseiklusi segavad?

Tulevik? Kuuldavasti veab Elion mööda Kilingi-Nõmme valguskaablit laiali. Tõenäoliselt minnakse lähijaaloos täielikult üle digitehnoloogiale. Sellega peaks paranema ka lootused Elioni ADSL'i ühenduse saamiseks neil, kel seda siiani polnud, aga soovivad.

Elion on huvitatud RDSL'i müümisest Kanakülas ja Taliil, kui vaid 8-10 klienti asja vastu huvi tunneksid. Kellel pakkumise vastu tõsine huvi on, võiks ühen-

dust võtta vallavalitsusega telefonidel 449 0134 või 449 0135 ja end registreerida (vajalik nimi ja täpne elukoht).

PEAK kuulutab paari lähikuu jooksul välja riigihanke nn „Külatee 3“ projekti raames. Eesmärgiga internetiseerida kogu Pärnumaa. Millist tehnoloogiat selleks kasutama hakatakse, pole veel kindel. Palju lootusi äratav WiMAX ei pruugi see sugugi olla.

Ilmselt WiMAX käesoleva aasta jooksul meie kanti ei jõuagi. Tehnoloogia on väga kallis, luba teenust müüa omavad vaid üksikud firmad. Saarde vald on oma üsna hajas elanikkonnaga aga kulkas investeerimispiirkond. Sama kehtib Elioni poolt reklaamitava Digi-TV kohta.

Saarde Vallavalitsusel on käesoleval aastal plaanis paigaldada 1-2 masti ja varustada need seadmetega. Üks tõenäoliselt Lodja küla internetiseerimiseks, teise asukoht on veel lahtine. See- ga, huvitatud, andke endast märku ülalpool toodud vallavalitsuse telefonidel. Vaatame, mida ja kuidas ühiselt teha annab.

Aga ärge siis kogu virtualiseerimise hoo juures värsket õhku ja pilvi ja rohelist muru ära unustage!

Ahti SELLER

PRIA alustab pindalapõhiste toetuste taotluste vastuvõtmisega

PRIA piirkondlikud bürood ootavad 2.-22. maini maa- harijaid taotlema ühtset pindalatoetust ja põllukultuuri kasvatamise toetust, põllumajanduslikku keskkonnatoetust, ebasoodsamate piirkondade toetust ja keskkonnanalaste kitsendustega piirkondade ehk Natura toetust.

Toetust saab taotleda vähemalt 1 ha põllumajandusmaa kohta ja põllu suurus peab olema vähemalt 0,30 ha. Põld, millele toetust taotletakse, peab asuma PRIAs registreeritud põllumassivil. Põllukultuuride kasvatamise toetust ja Natura toetust saab taotleda vähemalt 0,3 ha põllumajandusmaa kohta.

Ühtne pindalatoetus ja põllumajanduskultuuri täiendav otsetoetus

Ühtse pindalatoetuse saamiseks tuleb taotlejal kas:

-külvata, istutada või maha panna põllukultuurid või rajada mustkesa 15. juuniks;

-niita või karjatada rohumaad enne 31. juulit ning niide hekseldada või ära vedada (v.a heina-seemnepõllud ning käesoleval aastal rajatud rohumaad);

-kasutusest väljas olevale maale rajada 1. juuliks põllumajanduskultuuri või mustkesa või teha 31. juuliks mehhaaniline umbrohutõrje;

- põllumajanduskultuuri täiendava otsetoetuse jaoks õigustatud kultuuri kasvatada.

Põllumajanduslik keskkonnatoetus

Seda toetust taotledes tuleb taotlejal võtta kohustus täita kõi- ki toetuse saamise nõudeid viis aastat. Keskkonnatoetuse raames toetatakse keskkonnasõbralikku tootmist, mahepõllumajanduslikku tootmist ning eesti, tori ja eesti raskeveo hobuse ning maatõugu veise kasvatamist. Samuti toetatakse kiviaedade rajamist, taastamist ja hooldamist, mille taotluste vastuvõtt toimub 5.-23. septembrini.

Keskkonnasõbraliku tootmise eest saavad toetust taotleda vaid need, kes said seda toetust ka 2005. aastal ning kes täidavad kogu oma kasutuses olevat põllumajandusmaad üldisi keskkonnatõudeid. Siia tuleks kirjutada ka kohustuse asendamiseist (seda saab teha taotluste vastuvõtu ajal, selleks on spetsiaalne vorm).

Ebasoodsamate piirkondade toetus

Ka seda toetust taotledes tuleb taotlejal võtta kohustus täita toetuse nõudeid viis aastat. Ebasoodsamate piirkondade toetuse suurus on 391 kr/ha aastas ja seda saab isik, kelle põllud asuvad põllumassividel, mis jäävad 100% ebasoodsamasse piirkonda. Taotlejal tuleb täita kogu oma kasutuses olevat põllumajandusmaad üldisi keskkonnatõudeid.

Natura toetus

Seda toetust saab 2006. aas-

tast alates taotleda esmakordselt. Toetust makstakse taotleja põldudele, mis jäävad täies ulatuses Natura 2000 võrgustiku alale, toetuse määr ühe hektari kohta on 502 krooni aastas.

PRIA saadab enne taotlusperioodi algust ka kõigile eelmisel aastal pindalatoetust saanutele postiga koju juhendi "Abiks taotlejale", põllumassivide kaardid ja taotluse vormi. Lisainformatsiooni, taotluse vorme ja kaarte saab ka nii PRIA piirkondlikest büroodest kui veebilehelt www.pria.ee.

Taotluste vastuvõtuajal on enamuse PRIA piirkondlike büroode juures kohaliku nõuandekeskuse nõustaja, kellelt saab abi taotluste täitmisel. Viimastel päevadel tekkida võivate järjekordade vältimiseks soovitab PRIA taotluste esitada mai esimeses pooles.

Sünnipäevast tänapäeva

95 aastat ühiskaubandust Saardes

„Kuulgu ajasilla kaudu meie tänuaplause 95 aastat tagasi Saarde Majandusühisuse rajajad! Tuhat tänu neile, kes majandusühistu läbi keeruliste aegade tänase Kilingi-Nõmme Majandusühistuni välja vedasid!“

Ühistu sünnist 1911 juunipöördeni 1940

Alguse ühiskaubandusele pani Saarde Põllumeeste Selts. Üheks olulisemaks põhjuseks, mis oli tõukeks oma kaupluse asutamisel, võib mainida erakaubanduse suurt vaheltkasu-teenimise otstarvet ning teiseks ei suutnud viimased vähese kapitali tõttu pidada täielikke raskekaubaladuse üle jõe käima. Lisaks tekkis pidid osa kaupa vedama koju linast.

1906. aastal loodi Põllumeeste Seltsi juurde kaubandus- ja kaupluse osakond, kellele tehti ülesandeks oma kaupluse asutamine. Kaupluse juhatamine usaldati M. Kiiratsile. 1910. aastal oli nime- tatud osakonnal kauba läbimüük 40 000 rubla. Kaubanduslik tegevus oli paisunud nii suureks, et see hakkas Põllumeeste Seltsile üle jõe käima. Lisaks tekkis aasta lõpul veel 1000-rublane puudujääk. Seltsil oli sel ajal umbes 20 võistlevat kauplust.

Erakaubandusele vastuseis- mised otsustati kauplus uuel kujul ringi kujundada teda majandusühisuseks ümber muutes ja uute jõudude läbi kindlustades. See mõte sai teoks 22. mail 1911. aastal vana kalendri järgi üldkoosolekul. See kuupäev – 26. aprill uue kalendri järgi – on meie sünnipäev sünnitunnistusel aastast 1911.

Esimesteks juhataste liikme- teks valiti asutamiskoosolekul Andres Lilienblatt, Peeter Mets ja Karl Kiviselg. Neist Peeter Mets sai juhataste esimeheks. Äriseisu ülevõtmisega 1. juunist 1911. aastal algas siin Saardes ühisesel kaubandusel. Liikmeid oli tol korral 79. Ärijuhiks sai Kristjan Otstavel, kassapreiliks A. Adamson ja aidameheks Villem Endsing.

Kaupluses ja laos oli kaupu sisseostu hinna järele 12 263 rubla ja 64 kopikat ning inventari 650 rubla väärtuses. Loodud majandusühisus võttis üle Saarde Põllumeeste Seltsi tehtud vekslid võlgade maksmiseks kui ka kaupamaja võlaarvete õienda- mise.

1912. aastal toimus suurim äriline tehing. Jaan Tomson ostis ühisuse kaudu lokomobiili „Marshalli“ ühes peksumasina 5900 kr eest. See toodi ära Tartust omal jõul. Kujutada võib ette: „... suurte raudratataga to- savat katelt mäest üles ja alla sõit- mas. Aeglaselt aeglaselt liikumas. Sellega sõideti kraavi ja tekitati viimasele teatavaid rikkeid, mis- tõttu ostja ei tahtnud seda enam vastu võtta. Pika kauplemise pea- le jõuti ikkagi kokkuleppele. Ühi- susel tuli võtta esialgselt hinnast 520 rubla alla.“

Rasketest aegadest kahe sõja vahel

1914. aastal kutsuti sõjaväl- jadele juhataste liikmed, ärijuht ja teisi teenijaid. Kaupade saamise- ga oli suuri raskusi. 1917. aasta alul tegi Vene riigivalitsus ette- paneku ühisuse varandus ja kau- bad evakueerida. Ühisus keeldus. Kõige raskemaks aastaks oli 1918. Raha väärtus kahanen- võrd kiiresti, et sisseostetud kau- ba müügist saadud raha eest pol- nud enam võimalik uut kaupa muretseda. Ühistu peatas kau- bandusliku tegevuse mõneks ajaks. Vabadussõtta läks ärijuht ja 1919. aastal oli ühisus kuni no- vembrikuuni ilma ärijuhita.

1921. aastal alustas ühisus uuesti aktiivset tegevust. Rahali- selt panid ühisusele öla alla nii juhataste liikmed kui ka heataht- likud erakaupmehed, nagu hr-d N. Paltmann, I. Juhanson, pr. L. Rennit ja teised.

Nii avati pea üksteise järele harukauplused Voltvetti, Tallile, Laiksaare-Urissaarde, Laiksaare- Mõisakülla, Surju, Jäärja- Veeliksele ja Jäärjasse.

Tuli uus sõda - okupatsioon

Vene võim vahetas välja kõik ärijuhitud, juhataste liikmed omale ustavate vastu. Nad olid ametis lühikest aega, kuni võim uuesti vahetus. Taganedes pani hävitus- pataljoni põlema peakaupluse ja kogu Kilingi-Nõmme linna 1941. aasta 7. juulil. Kahjud olid väga suured.

See kõik mõjutas äritegevust. Esmalt tuli likvideerida tulekah- ju tagajärjed ja uuesti alustada majandustegevust. Kehtisid pal- jud sõjaaegsed seadused ja pii- rangud. Kindlus puudus. Ühistu- line kaubandus suudeti uuesti taastada, kuni saabus 1944. aas-

ta sügis koos vene võimuga.

Järjekordselt vahetati välja ärijuhitud, juhataste liikmed. Kilingi-Nõmme Tarbijate Kooperatiivi suunati mees rindelt - Henno Kiiver. See oli õnnelik leid: teo- tahteline ning energiline mees jättis kustumatu jälje siinsele rah- vale.

Võim vahetus, kaubandus jäi

Esimestel sõjajärgsetel aasta- tel oli segadus suur. Kellel õnnes- tus põgeneda läände, kes jäid al- les, kes oli metsas. Allesjäänute- le hakkas peagi nõiajaht - kula- kuks tembeldamine. Ees seisis küüditamised - Siberisse saatmi- sed. Maakaubanduse arendami- ne pandi ülesandeks kooperatiiv- vidadele. Juhataste esimeesteks pan- di umbkeelseid venelasi. Nii ka siin, Kilingi-Nõmmes.

1946. aastal oli võimude poolt juhataste esimeheks määrat- tud Vladimir Ivanov, kes oli amet- is kõige lühemat aega, 3 nädala- lat. Töö ajal magas mees saepu- ruhunnikus ja autojuht vedas te- male viina. Nii käis võõra võimu arusaam ühistu juhtimisest.

Kui 1951. aastal valiti juha- tuse esimeheks Henno Kiiver, algas ulatuslik ruumide leidmine kauplustele ja nende avamine külades. Iga inimene pidi olema kooperatiivi liige. Kui 1936. a oli 540 liiget, siis 1961. a juba 5000 liiget.

• 1966. a anti kooperatiivile esimesena Eestis näidiskoopera- tiivi nimetus.

• 1967. a esindas Kilingi- Nõmme Tarbijate Kooperatiiv Eestit Moskvas Üleliidulisel Rahvamajanduse Saavutuste Näitusel. Kooperatiiv sai üleliid- dulise I preemia.

• 1968. aastal valmistati Ki- lingi-Nõmme Leivatehases õppe- film leiva-tootmisest, mida näi- dati üleliiduliselt.

• 1968. a valmis kaupamaja. Ühistu toimetas 41 kaupluses ja 15 söökla.

• 1975. a andis juhataste esi- mees Henno Kiiver ameti üle Uno Sündemaale ja jäi pensioni- le.

Läksid aastad ja vahetused juhatused.

• 1990. a maksevahend oli rubla. Kaubanduslik käive aastast oli 19 miljonit rubla, töötajaid 351.

Vabariigi taassünd

• 1990. a-st kadus koopera-

Ilmast ja põllust

Igal kevadel on oma nägu, tänavusel veidi sajusem, jahedam, hilisem.

Annab loodusele aega talvevintustest toibumiseks. Äkilise sooja ja ergava päikesega kevad meeldib küll päevitajatele, osutub saatuslikuks aga taimedele, mis juuripidi veel kinni külmutunud mullas. Vee ja mahlade liikumine on takistatud, elutegevus katkeb. Ohte on teisiigi – sooja sügiste talve järel mahasadanud lumevaip kaetab rukkiorased või soodustab lumiseene vohamist. Tänavu lisan- dus jaanuarisulal lumeta jäänud talivilja põldudel harvaesinev pakasekahjustus. Enamasti liiguvad külmalaine ees tihedad lumesajupilved, seekord oli teisiti. 17.-25. jaanuari vahel langesid (ka Tihe- metsas) õised külmakraadid alla -20. Maapind külmus tugevalt: kuna polnud kaitsvat lumevaipa, tungis pakane sügavale. Jõgeva agrometeoroloogide mõõtmisandmetel oli Kuusikul näiteks orase võrsuümismõlme sügavusel kuni -19 kraadi! Külmaluvus eri liikidel on vaid heade karastumistingi- muste korral alla -10-15 kraadi. Taolist vähese lumega pakast on märgitud 1953/54 ja 1955/56 aasta talvedel. Pigem kimbutab viljakasvatatajaid lumekate sulal mullal.

Tänavune aprill on eriline ka ühe hoiatava tähtpäeva tõttu: möödub 20 aastat Tõernobõli tuuma- jaama avariist. 25.aprillil 1986. aastal kell 21.23 (Greenwichi järgi) – 26.aprillil kell 01.23 Moskva aja järgi toimus tehniliste ümberkorralduste käigus plahvatus ja taeva poole paiskus radioaktiivselt saastatud õhk. Moodustunud pilved liikusid õhuvooludest kantuna laiale maa-alale Euroopas ja Venemaal. Fakti hoiti viimase võimaluseni saladuses, eeskätt oma kohaliku elanikkonna hulgas. Olid puhkepäevad, ilusad ilmad ja rahvas liikus parkides, töötas aiamaadel. Välisriikides märgati järgmisel päeval radiatsiooni fooni suurendamist, aga et ametlikku teadet polnud, siis esialgu vaid imestati ega võetud midagi ette. Eestis püüti alles 90-ndate algul laiemalt selgitada, et ka Eestile sadestus märgatav kogus avariil ajal atmosfääri paiskunud aineist. Tõllal, aprilli lõpupäevil, arvati, et Eestit tabas mingi gripiviiruse laine – inimesed haigestusid üksteise järel: palavik, halb enesetunne ja muu iseloomulik, nähtusid liigesehädade ägenemised.

Ise olen sellesama avariil ohvrilik. Meenub see aeg: aprill oli jahe, soojalaine saabus kuu lõpul. 24.aprillil öösel käis üle Saarde maade äike ja tugev vihmaadu, seejärel oli kuu lõpuni päikeseline, päevasooja mõõtsin Tihemetsas kuni 26 kraadini. Inimesed toimetasid poolpaljalt aiamaadel, väike- lapsed sealsamas päikest võtmas. 26.aprillil hommik oli pärast sooja vihma imeline - esimene tõeline kevadpäev. Midagi oli aga häirivat – õhu läbipaistvus oli isesugune, nagu midagi kerge tolmu taolist hõljus ümberringi. Linnulaulu polnud kuuldav. Miski tunnetus sundis tagasi toaseinte vahele varju- ma. Ilmavaatlused tuli teha, üritasin aiamaal peenraid kohendada. Imestasin, kuidas miski torkis nahal, ometi polnud midagi näha. Tekkis iiveldus. Ometi ma polnud haige!? Keskööl kuulasin tavaliselt Soome ilmateateid – tookord anti erakorralisi hoiatusi: mitte väljas viibida katmata kehaga, lapsed hoida toas, loomad laudas kinni! Mitte kasutada looduslikku vett! Venemaal Tõernobõlil on

kohutav tuumaplahvatus, mis mürgitanud maad kuni Põhja-Jäämereni. Taipasin, miks pidin õueriided seljast kiskuma ja rõdule viskama, miks iiveldus ei kadunud, miks silmad virvendasid. 28. aprillil tea- tasid välisraadiod avariist, mulle vastati aga Tallin- nast järelepärimisele, et meil pole asjata tegemist, ärgu tekitagu ma paanikat. Omal käel ilmakaarte uurides ja vaatlusi arvestades sain aru, et valdavate tuulte tee haaras kogu Eestit, pilv Tõernobõlist lii- kus samas suunas Põhja - Soomeni, pöördus tagasi ja ületas Eesti küll juba nõrgemana mai alguspäevil koos vihmasajuga. Aastaid hiljem avaldatud Soo- me-Rootsi uurimistööd kinnitasid seda arvamust. Nüüd on päevakorrale tõusnud Eestile oma tuuma- jaam! Mõelgem ohtudele, milliseid see idee kätkeb. Targem on teha koostööd kogunud, vastutustundli- ke töötajatega Leedus, kui oma enese uhkusest kõik ISE teha. Head kevadet ja ikka rahulikku meelt!

Järgneb.
Svea RANDMAA

Kilingi-Nõmme MÜ juhatus.

tiivne monopol maal. Tekib pal- ju erakauplusi.

• 1992. a märtsis avati esime- sena Eestis Hoiu-Laenu kassa liikmete.

• 1992. a 18. juunil võeti vas- tu uus põhikirj, millega taastati Kilingi-Nõmme Majandusühistu.

• Eesti Vabariigi seadusega ei tunnustatud ühistuid omandi ta- gastamise seisukohast õigustatud subjektideks, mis tähendas seda, et ühistud pidid enne 1940. a os- tetud varad teist korda välja ost- ma.

• 1995. a 1. aprillil avati EDU ketti kuuluv toidukauplus.

• 1990. aastatest toimuvad laiaulatuslikud sissehurdumised kauplustesse. Sissehurdumised tekitatud kahju küündib miljoni kroonini. Kas vargad avastata- se või ei avastata, ühistu ei saa rahas midagi tagasi. Kahjud tu- leb ühistul endal kanda.

• 2000. a maikuust võeti kas- utusele “Säästukaart” liikmete- le ja “Püsikliendikaart”, millega makstakse ostuboonust 3% ostu- delt tagasi.

• Täna on ühistu käive 40,5

miljonit krooni aastas. Töötajaid on 48. Ostuboonustena on tagasi makstud viimase nelja aastaga miljon krooni. “Säästukaarti” eeliseid saab kasutada Aphoteka apteekides, Salva kindlustuses, UnoX bensiinjajaamades, Nordic Jet Line'i laevareisidel, Edela- raudteel ja Tallinna Optika kaup- lustes. Teenuste hulk ja mitme- kesisus järjest suureneb. Turule on toodud säästutooted. Meie ühistu osaleb kõigi nende projek- tide kaasfinantseerimisel.

• Ühistule on vaja kaasaeg- semaid suuremaid pindu kauple- miseks. Väikekaupluste sulgemi- ne on riigiseaduste karmistamis- tega tehtud paratamatuks. Elu toimib kohati ametnike tahtmist mööda ametnike riigina. Enam ei otsusta inimeste soovid ega ko- halik võim asju maal. Täna Eestis püüab ETK seista vastu välismaa kaubanduskettidele, ol- les maakaubanduse põhitegija. Seda saame olla ainult oma ühi- se tegutsemisega.

• 1995. a 1. aprillil avati EDU ketti kuuluv toidukauplus.

• 1990. aastatest toimuvad laiaulatuslikud sissehurdumised kauplustesse. Sissehurdumised tekitatud kahju küündib miljoni kroonini. Kas vargad avastata- se või ei avastata, ühistu ei saa rahas midagi tagasi. Kahjud tu- leb ühistul endal kanda.

• 2000. a maikuust võeti kas- utusele “Säästukaart” liikmete- le ja “Püsikliendikaart”, millega makstakse ostuboonust 3% ostu- delt tagasi.

• Täna on ühistu käive 40,5

Teile, veteranid. Aastad rasivad tervist, üha vähemaks jääb Teid. Elu on üks ajaluk. Eilsetest noortest olete saanud tänasteks veteranideks. Täna töötab meil ühistus palju tublisid inimesi. Elu on pööranud segamini perekon- nad. Mehed töötavad üle ilma laiali. Naised hoiavad kodu, kas- vatavad ja koolitavad lapsi, seda kõike töö kõrvalt, andes ühistus töötades oma parima.

Sügav kummardus teile, tä- nased töötajad, meie veteranid, ühistu liikmed, meie kliendid, ühistu 95. juubeliaastal!

Elu on kui liiv, ruttu voolab sul peost. Elu on, mis teed, see viiv. Peatu hetkekski Sa, ära kogu aeg rutta, sest õnne soovime Teile kõigile, kallid külastajad, siin ikka!

Peep KALJUSTE juhataste esimees

Päästeteenistuse uudised

Järjekordselt oleme oma töödega jõudnud kevadesse, aega, millega kaasneb ka koristustööde käigus tule tegemise vajadus, et saada lahti paratamatult kogunenud risust-rämpust.

Kahjuks on ka nii, et pea alati kaasneb tuletegemisega probleeme. Enamasti ei arvestata kulu põletamisel, et tuli võib kergesti käest minna, selle põhjuseks on sageli tuulesuuna muutus. Esimesed kurvad õnnetused on Saarde vallas juba käes. 13.aprillil põles Saarde vallas Jäärja külas maha heinaküün. Põhjuseks kulu põletamine, mille käigus jäeti tuli omapead ja mindi teisi majapidamistöid tegema. 15.aprillil süütas peremees Vana tn 4 hoo-

Foto: Olev Paukson

Kulupõlengu tagajärg Sigaste külas.

vil kulu, mis käest ära läks, süüdates keldri katuse ja puuriida. Õigeaegselt kutsutud abi hoidis ära suurema kahju. Peame enne veidi aru, kui tule süütame.

Turvalist kevadet ja suve soovides

Olev PAUKSON

Kilingi-Nõmme Päästeteenistuse pealik

Sõber koer vajab hoolt

Kevad tuleb nagu alati - lumi kaob ja talvised "kaunistused" ilmuvad lagedale. Näotu pilt. Kes peaks selle koristama? Miks peavad lapsed kooliteel pabistama, kas mõni krants jälle kimbutama tuleb? Tuletame veelkord meelde, et Saarde Vallavolikogu 21.12.2005. a määrusega nr 7 kinnitati "Koerte ja kasside pidamise kord". Nagu kõik valla õigusaktid, on ka see täitmiseks kõigile, ja mitte koertele, vaid koeraomanikele. Politsei sellekohane kirjutis ilmus eelmises Saarde Sõnumites, kogu eeskirjaga saab tutvuda vallavalitsuses ja infostendil.

Mõned tähtsamad punktid eeskirjadest:

4. Looma on lubatud pidada kinnisel territooriumil. Peremees vastutab, et loom sealt omavoliliselt välja ei pääseks.

7. Koera tuleb avalikus kohas pidada ainult rihma otsas ja kurja või kurjaks peetavat li-

saks suukorviga kaetult.

9. Looma omanik ja isik, kelle hoole all loom on, peab tagama, et:

9.1. loom ei pääseks inimest hammustama, ehmata või muud kahju tegema;

9.3. loom ei reostaks ehitisi, nende ümbrust, majade koridore, trepikodasid, haljasalasid, laste liivakaste ega muid avalikke kohti. Tekitatud reostuse peab looma peremees kohe kõrvaldama.

9.7. koeral oleks kaelarihma külge kinnitatud omaniku andmed või identifitseerimismärgistusena tätoveering kõrvas.

Seega ei tohi koer maal ega linnas pääseda omapäi õuelst välja vabalt jooksma. Põhjus - et inimeste, kodu- ja metsloomade-lindude elu ja tervist mitte ohtu seada. Tarastatud krundil võib koer olla lahtiselt, kuid välja saab ta sealt ainult rihma otsas. Kui õuel pole aeda

ümber, peab koer olema kas ketis, aedikus või ruumis sees. Paljukorterilises elamus on koera pidamiseks vaja elamu kaasomanike nõusolek. Tänav on avalik koht ja seal ei tohi ükski koer ilma omaniku järelevalveta vabalt ringi joosta. Suure maja korteris peetak koer tahab muidugi ka jalgu sirutada, kuid teda ei tohi lasta vabalt majade vahel joosta ja haljasala reostada. Looma hooldaja peab leidma aega koos kaugemale jalutada ja looma tekitatud reostuse kohe koristama. Praegu on ülim aeg likvideerida ka lume alt välja sulanud reostus. Näidake üles hoolt ja tehke seda esimesel võimalusel.

Eeskirja rikkumise eest kannab süüdlane, st looma omanik, vastutust ja trahvisummad võivad ulatuda kuni 12 000 kroonini.

Eesi KOLLA

Metsaomnibussiga maamessil

Jürikuu tujukad ilmad ei kutsu veel sõrmi mulda pistma, kuigi mõtted tüürivad juba aia- maale. Seetõttu leidsime olevat paraja aja ringi vaadata ja sõitsime metsaomnibussiga Tartusse, Baltikumi suurimale maamessile. Bussis võtsid kohad sisse Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi 10. klassi õpilased ja muidu huvilised, kokku ligi 40 inimest. Tartus oli ilm tuuline ja jahe, õnneks sajuta. Viiehektarilisel välipplatsil ja kolmes hallis oli väljas uusimat tehnikat metsa ja põllule. Teemaikalt kõige olulisem oli meile puidutöötlemis- ja metsandusnäitus ning raievõistlus. Vaatamise, kui täpselt kohtunikud saetud kettaid mõõtsid. Koju oleks kõlvanud tuua halumasin, mis vaid kerge hooatõmbamisega puunotist halud saeb, lõhub ja transportõõriga kaugeemale puistab. Kerge, turvaline ja jäätmevaba küttepuude valimine. Vaadates võimsaid hülgelsuuri ja rõõmsavärvilisi põllumasinaid, tundus, justkui oleks Eesti üks "arenenud põl-

lumajandusmaa". Oleks tore neid masinaid ka põllul töötamas näha, mitte vaid näitusel.

Suure rahvusvahelise ürituse osadeks olid ka toidumess ning aiandusnäitus. Näitusekülalised said proovida Tunnustatud Eesti Maitse (suitsupääsukesega) ja Tunnustatud Maitse (ristikheinaleht) märke kandvaid tooteid ning igasuguseid Eestis kasvatatud kõrge kvaliteediga aiasaadusi. Kellele maitse jogurt, kellele juust või astelpajunaps. Aiatehnikast reklaamiti uudset pööratava džassiiga muruniidukit, mis niidab ka ümber nurga. Igasse aeda oleks vaja ka suletavat kompostrit, kus valmib aiapäätmetest huumus - keskkonnasõbralik protsess, linnud ja närilised ei saa jäätmetele ligi, väheneb jäätmete äravedu. Sügisel oleks hea kasutada leheimurit - saab sügislehed nurka hunnikusse puhuda ja siis kogumiskotti imeda, hakketurbiin purustab lehekuhila 90 % väiksemaks.

Hallis võis näha Ave Nah-

kuri maalide näitus "Meie küla eided on maaeluga väga kursis", kus külaeideid ja naljakad loomad oma tükke teevad.

Eesti Maaülikool tutvustas uusi erialasid - loodusturism, linna- ja tööstusmaastike korraldamine. Kohal olid ka Luua metsanduskool ja meie oma Tihemetsa.

Järgmiseks põikasime sisse Tartu Ülikooli botaanikaeda. Vaatasime ringi palmihoones ja pargis, tuvastasime skulptuure ja uurisime päikesekollektoreid uue kasvuhoone katusel. 30 päikesepaneeli toodavad sooja kastmisvett - energiasääst ja keskkonnasõbralik tootmine.

Zooloogiamuuseumi ekspositsioon on ju muidu palju nähtud, kuid uudiseks oli rotikuningas - 13 sabapidi kokkupõimunud rott. See haruldane eksponaat saabus muuseumi Võrumaalt ja on kogu maailmas haruldane nähtus.

Sõit sai teoks Keskkonna- investeringute Keskuse toel.

Eesi KOLLA

Saarde valda külastasid ministrid

4.-5. aprillil tegi Rahvaliidu kuuluv regionaalminister Jaan Õunapuu maavanema kutsel kahepäevase ringsõidu Pärnumaal. Eesmärgiga saada ülevaade riigi suurima maakonna elust ja kuulda arvamusi piirkonna arenguvõimaluste kohta.

Kolmapäeval, 5. aprillil külastasid minister ning Pärnu maavanem Toomas Kivimägi oma saatkondadega Laiksaare ja Tali küla ning Saarde vallamaja Kilingi-Nõmmes. Kõneldi kolme ühinenud omavalitsuse esimestest töökogemustest ja probleemidest.

26. aprillil külastas Saarde valda põllumajandusminister Ester Tuiksoo oma nõunikuga. Käidi tutvumas Raja talu miniloomadega, külastati Pärnumaa Kutsehariduskeskuse Tihemetsa õppekohta, kohtuti Kilingi-Nõmme klubis kohalike elanikega.

Tihemetsas olid kohal ka Riigikogu kultuurikomisjoni esimees Jaak Allik ja fraktsiooni nõunik Piret Hartman, samuti Pärnu Maavalitsuse Haridus- ja kultuuriosakonna juhataja Avo Juss. Kooli olukorrast ja tulevikuplaanidest rääkisid Pärnumaa Kutsehariduskeskuse direktor Riina

Müürsepp ning õppetöö korraldaja Tihemetsas Erna Gross. Direktor Müürsepp lubas, et lähima 5 aasta jooksul pole Tihemetsa sulgemist kartata, plaanis on hoopiski 20 miljoni investering.

Klubis toimunud kohtumisel ei saanud põllumajandusminister kahjuks kohalike põlumeeste küsimustele kaua vastata, ees ootasid tähtsaid ametitoimetused. Eks selle võrra rohkem pidi vaeva nägema Riigikogu kultuurikomisjoni esimees Jaak Allik, kes ülesandega ka edukalt hakkama sai.

Ahti SELLER

Regionaalminister Jaan Õunapuu visiit. Tihemetsa õppekeskuse saatuse üle arutlevad minister, Pärnu maavanem Toomas Kivimägi ja Saarde vallavolikogu esimees Väino Lill.

Põllumajandusminister Ester Tuiksoo ja Riigikogu kultuurikomisjoni esimees Jaak Allik Tihemetsas.

Kallid lasterikkad pered!

Vallavalitsuse toetusel ja ajalehe lahel loal annan teada, mis puudutab meid ja meie tegemisi.

Alates veebruarikuust võimaldati meil avada peredele tuba, kust saab tasuta kasutatud riideid ning jalanõusid, mis heas korras ja perele hinnaga, mis kulunud transporti peale. Toas on voodid, riidid, kapid, vaibad jms.

Peretoast saab ka teavet maakonna teiste perede tegemistest, jagub uudiseid vabariik-

likest üritustest ning Lasterikkade Perede Liidult.

Oodatud on kõik: pered, kes juba käinud, ja "Tere tulemast!" neile, kes pole veel jõudnud või teadnud tulla. Peretuba asub endise Kilingi-Nõmme metsamajandi õppeklassis, metsamajandi bussipeatuse vastasmajas, mille puud katusest läbi kasvavad.

Oleme avatud 28. aprillil kell 11.00-14.00, 8.-12. mail kell 12.00-18.00, 17. ja 24. mail kell 15.00-18.00. Info telefoni-

de! 58168375 Janne, 56300113 Ave ja 56301617 Helen.

Kevad on käes. Kutsume peresid ühinema koristustöödel. Kaunistagem oma kodud koristustööde käigus ja anname panuse ümbruse ilusamaks tegemisel! Peretuba koristustalgud toimuvad 28. aprillil kell 16.00 Lavi järve ümbruses. Kohaletulnuile üllatus.

Janne KORE

Kehtna Majandus- ja Tehnoloogiakool kutsub

Kooliaasta 2005/2006 on jõudmas lõpusirgele. Kindlasti ootavad meie koolialised pereliikmed kannatamatusega kevade võitu pikaks veninud talve üle ja muidugi mitte enam mägede taga olevat suvevaheaga. Põhikooli ja gümnaasiumi lõpetajad on juba asunud läbima lõpueksami kadalippu ning seejärel seisab ees aeg langetada otsus edasiõppimise osas. Siinkohal tahabki Kehtna Majandus- ja Tehnoloogiakool pakkuda abi ja ühtlasi tuletada meelde, et ka Kehtnas Raplamaal on võimalik nii põhikooli kui gümnaasiumi lõpetajatel omandada parimal tasemel kutsealased oskused paljudel perspektiivsetel tehnika- ja teenindusvaldkonna erialadel. Samadel erialadel pakume ka täiend- ja ümberõpet juba töötavatele inimestele.

Hea lõpetaja, tule tutvuda Kehtna MTK õppimisvõimalustega kooli lahtiste uste päeval 20. mail kell 12.00 ja külasta meie kodulehekülge www.kehtna.edu.ee.

2006/2007 õpetatakse Kehtna MTK-s põhikooli baasil:

Arvutid ja arvutivõrgud. Õppeaeg 4 aastat. Õpitakse riistvara, andmeturvet, tehnilist dokumentatsiooni ja arvutite tehniliste probleemide lahendamist, infosüsteemide projekteerimist ja arhitektuuri, riistvara-süsteemide arhitektuuri, arvutivõrke ja andmesidet, arvutite ja võrkude haldamist, arvutigraafikat ja veebidisaini, programmeerimist, majandust, võõrkeeli, klienditeenindust ja suhtlemist. Potentsiaalsed töökohad: arvutitehnik, arvutite ja arvutivõrkude hooldaja, arvutivõrkude paigaldaja, tehnilise toe spetsialist, help-desk tehnik, klienditeenindaja. Õppeaja jooksul võimalik soori-

tada AO eksameid. Kooli lõpetamisel võimalik sooritada IT spetsialist I kutseksamit (EUCIP).

Ehitus. Õppeaeg 3 aastat. Õpitakse peamised ehitustööd (müüri-, puidu- ja betoonitööd), ehitusmasinaid, puidutöötlemise tehnoloogiat, ehitusmaterjale ja -konstruktsioone, ehitusgeodeesiat, ehitusökonomikat ja ehitustööde korraldust, majandust ja arvuteid, ehitusjoonestamist arvutiga (CAD süsteeme), objekti eelarvestamist arvutiga. Praktika toimub koolis ja ehitustettevõtetes. Võimalus taotleda B, C kategooria autojuhilube ja ka traktorijuhilube. Potentsiaalsed töökohad: ehitusmeister puidutöötlemis- ja ehitustettevõtetes, eestööline või ehitustööline.

Maamajanduse mehhaniseerimine. Õppeaeg 3 aastat ja 6 kuud. Õpitakse materjaliõpetust, tehnilist mõõtmist ja tolerantset, soojustehnika- ja hüdraulika aluseid, elektriameid, tehnilist mehaanikat, masinaõpetust, masinate diagnostikat, tehnohoolet ja remonti, metsanduse aluseid. Autosid, traktoreid, põllutöomasinaid, ehitusmasinaid ja metsamasinaid. Riigilõivuvalt lisakvalifikatsioonid: autojuht (B,C1), traktorijuht (R, T), saemotorist. Praktika toimub koolis ja masinate müügiesindustes. Potentsiaalsed töökohad: tehnik-mehaanikuna põllumajanduses, ehituses, metsanduses või masinate tehnohooldus- ja remonditettevõtetes, autode, traktoriite ja põllumajandusmasinate müügiesindustes. Seda eriala toetab Maaelu Edendamise Sihtasutus täiendava stipendiumi maksimisega kõigile selle eriala õpilastele vastavalt keskmisele hindale igal kuul 300-1000 kr. Täpsem info: www.mes.ee.

Kokk. Õppeaeg 3,6 aastat. Õpitakse roogade valmistamist ning serveerimist, teenindust, köögitoo korraldamist, töötervishoidu ja muud

erialaga seotut, samuti majandust, ettevõtlust ja turundust ning üldhariduslikke aineid. Õppimine on tihedalt seotud arvuti ja võõrkeelte kasutamisega. Edukamatel õppuritel võimalus sooritada kutseksamit. Potentsiaalsed töökohad: catering-ettevõtted, laevakompaniid, hotelliketid, restoranid, baarid, sööklad, kohvikud, kiirtoitlustus. Praktika toimub kooli sööklas ning majutamise- ja toitlustamise ettevõtetes Eestis või välismaal. Koolis võimalik teha Kokk I kutseksamit.

Autode ja masinate remont. Õppeaeg 3 a.

Õpitakse: materjale, tehnilist mõõtmist ja masinaelemente, tehnilist mehaanikat, elektrotehnikat, autode ja busside ehitust, haagiseid ja lisaseadmeid, tööriistu ja garaažiseadmeid, masinate remonti, tehnohoolet ja diagnostikat, logistikat, liikluseeskirju ja liiklusohutust, majanduse aluseid ja üldaineid. Võimalus taotleda B, C1 kategooria autojuhilube.

Praktika toimub koolis ja autode müügiesindustes. Potentsiaalsed töökohad: autotehnikuna autovedude, autobusside ja autoremondi ettevõtetes, autojuhina autovedude ettevõtetes.

2006/2007 õpetatakse Kehtna MTK-s gümnaasiumi baasil:

Toitlustusteenindus. Päeva- ja tsükliõpe. Õppeaeg 2 a.

Õpitakse toitumis- ja toidukaubateadust, menüü koostamist, roogade valmistamist ja serveerimist, joogiõpetust, klienditeenindust, toitlustustevõtte töö korraldamist, toodete arendamist, majanduse, ettevõtluse ja turunduse aluseid, töötervishoidu ja tööseadusandlust ning teisi erialaga seotud õppeaineid. Potent-

Foto: Internet

siaalsed töökohad: väikese ja keskmise suurusega toitlustustettevõtted, catering-teenust pakuvad ettevõtted, hotelliketid jt. Võimalus sooritada Kokk I ja II kutseksamit (kaheaastane erialasel tööl töötamine). Koolis võimalik teha Kokk I kutseksamit. Võimalik jätkata rakendusliku kõrghariduse õpinguid Eesti Hotelli- ja Turismimajanduse Erakoolis II kursusel.

Maamõõtmine. Päeva- ja tsükliõpe. Õppeaeg 2 a.

Õpitakse geodeesiat, ehitusgeodeesiat, aerofotogeodeesiat, maastikuarhitektuuri, kartograafiat, geoinfosüsteeme, GPS, maa- ja katastrit, kinnisvara hindamist, asulate ja valdade planeerimist, CAD joonestust, maaõigust, tsiviilõigust. Potentsiaalsed töökohad: maamõõdu- ja ehitustevõtted, maa- ja katastrimetid, vallad jt. Maamõõdufirmad on pannud välja igakuulised stipendiumid parimatele lisaks riigi õppetoele. Kool lõpetaja kutseksamiga Geodeet I.

Arvutid ja arvutivõrgud. Päeva- ja tsükliõpe. Õppeaeg 2 a.

Õpitakse riistvara, andmeturvet, tehnilist dokumentatsiooni ja tehniliste probleemide lahendusi, infosüsteemide projekteerimist ja riistvara-süsteemide arhitektuuri, tarkvaratehnikat, võrke ja andmesidet, arvutigraafikat ja veebidisaini, programmeerimist, majandust, võõrkeeli. Potentsiaalsed töökohad: arvutite ja arvutivõrkude hooldaja, arvutivõrkude paigaldaja. Õppeaja jooksul võimalik sooritada AO eksameid. Kooli lõpetamisel võimalik sooritada IT spetsialist I kutseksamit (EUCIP).

Maaparandus-vesiehitus. Päeva- ja tsükliõpe. Õppeaeg 2 a ja 6 k

Õpitakse maaparandusmasinaid, maaparandussüsteemide ehitust, vesi- ja teede ehitust, maaparandustööde ökonomikat ja organiseerimist.

Potentsiaalsed töökohad: maaparandusbürood, maaparandustöödega tegelevad ette-

tevõtted, teetöödega tegelevad ettevõtted.

Autode ja masinate remont. Päeva- ja tsükliõpe. Õppeaeg 2 a.

Õpitakse: materjale, tehnilist mõõtmist ja masinaelemente, tehnilist mehaanikat, elektrotehnikat, autode ja busside ehitust, haagiseid ja lisaseadmeid, tööriistu ja garaažiseadmeid, masinate remonti, tehnohoolet ja diagnostikat, logistikat, liikluseeskirju ja liiklusohutust, majanduse aluseid.

Potentsiaalsed töökohad: autolukksepana autovedude, autobusside ja autoremondi ettevõtetes, autojuhina autovedude ettevõtetes.

Lisainfo

Koolil on kolm õpilaskodu, kohvik/söökla, staadion, võimla ja Interneti püsühendus (ka ühiselamus). Õpilaskodu üür õpilastele on 200-400 krooni kuus (oleneb õpilaste arvust toas) + elekter, vesi ja lisaseadmed. Pesu- ja veehooldus toimub 2x kuus, soovi korral võib kasutada oma voodipesu ning siis on üür 25 kr võrra odavam. Sauna kasutamise võimalus.

Toitlustamiseks on hommikuti 7.30 avatud kohvik soojade saiakestega, 3-käiguline lõuna maksab keskmiselt 25-35 kr. Praad maksab 14-20 kr. Põhihariduse baasil õppijatele koolilõuna kompenseeritakse.

Koolis on neli arvutiklassi a´ 15 kohta. Kõigil erialadel toimub arvuti algõpe. Tehnilistel erialadel lisaks eriprogrammid. Õpilased saavad kasutada arvuteid ka pärast õppetööd.

Kehtna MTK on Eesti Ehitustevõtjate Liidu, Hotellide ja Restoranide Liidu, Eesti Maaparandajate Seltsi, Eesti Geodeetide Ühingu, Eesti e-Kutsekooli ja Eesti Infotehnoloogia Seltsi liige, meie koostööpartnerid on Eesti Rahvusvaheliste Autovedajate Assotsiatsioon ja Eesti Autoettevõtjate Liit, kelle abiga toimub õppekavade väljatöötamine ja õppebaaside sisustamine. Õpilastel on

võimalus sooritada õppepraktika tunnustatud Eesti ettevõtetes, lisaks osaleme Euroliidu haridusprogrammides, mille raames õpilased viibivad välismaal praktikal.

Koolis on võimalik tegutseda mitmes erinevates ringides: lilleseadmine, ansambel, line-, break- ja seltskonnanants, HUM klubi (mälu-mäng), korvpall, võrkpall, lauatennis, maadlus, jalgpall, kergejõustik. Võimalik kasutada Valtu Spordimaja teenuseid, ka ujulat. Osaletakse edukalt Eesti ametikoolide meistri- ja karikavõistlustel.

Mitu korda kuus korraldavad õpilased teemapidusid. Kooli rohketest traditsioonidest siinkohal mõned: mälu-mängud, "rebasteks" löömine, kevadpäev, "miss omamoodi", pidžaamapidu, diskorite konkursid jne.

Keskhariduse baasil õppivad noored saavad võtta õppelaenu. Võimalik on taotleda õppetoeust 600 krooni kuus, vastavalt õppetoeuste taotlemise korrale (ei tohi olla õppevõlgasid). Keskkooli baasil õppijatel on lisaks võimalik veel taotleda lisatoetust 300 kr kuus, kui õpilane ei ela Kehtna vallas või vallaga piirnevas vallas (sõidukompensatsioon). Põhikooli baasil makstakse 2x kuu jooksul kodu käimine edasi-tagasi 100% tagasi, kui õppimine korras ja põhjuseta puudumisi ei ole.

Vastuvõtt toimub matemaatika ja loogilise mõtlemise testide ning keskmise hinde alusel.

Koolis korraldatakse täiendõppena järgmisi kursuseid: kokkade ja maamõõtjate täiendkoolitused, arvutikoolitused, autojuhtide koolitused (B ja C kategooria) ning traktorijuhtide koolitused (T ja R kategooria).

Adress:

Kooli I
79001 Kehtna

E-post:
kehtnamtk@kehtna.edu.ee

Telefon:

487 5246

Koduleht:

www.kehtna.edu.ee

Suur fotovõistlus!

Saarde Sõnumid ja Saarde Vallavalitsus kuulutavad välja fotovõistlust, mille eesmärgiks on:

1. Ergutada ja laiendada Saarde valla elanike osavõttu koduvalla elust ja tegevusest.
2. Jäädvustada valla inimesi ja nende tegevust, andes sellega oma panuse kohaliku olustiku ja kultuuri elu kroonikasse.
3. Arendada fotohuviliste eneseteadvust ja fotode kunstilist taset.
4. Tutvustada aktiivsemaid fotovõistlustes osalejaid ning nende loomingut.

Võistlusele oodatakse

fotosid eelkõige Saarde valla elanikelt, määramata moodsus fotodena või digitaalselt andmekandjal (võimalikult parima kvaliteediga).

Fotod tuleb varustada nimetusega ja autori andmetega.

Fotosid ei tagastata ega honoreerita lehes ilmumise korral.

Konkurss lõppeb 31.

detsembril 2006.

Saarde Sõnumite toimetuse valib igasse lehenumbriks vähemalt ühe parima (huvitavama) eelneva kuu jooksul saabunud fotode seast.

Saarde Vallavalitsuse poolt välja pandud auhinna on järgmised: **I koht 1000, II koht 750 ja III koht 500 krooni.**

Vastavatasemaliste tööde puudumise korral on Saarde Sõnumite toimetusel ja vallavalitsusel esinduslik õigus auhinnaafond jagada.

Kooliuudised

Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi tegemised ja saavutused

Võimlemine

Tubli tulemus Eesti Koolispordi Liidu võimlemisfestivalil 4. märtsil 2006 Keilas.

Laureaadid: Getlin Saar, Liis Leesi, Helena Vaher, Anelle Avaste, Laura-Elisa Roosimaa, Kristel Tallo, Marleen Parm, Marit Donzen, Maarja Voort; treener Eha Smolina ning abilised Annika Avaste ja Liis Laadi.

Võrkpall

Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi võistkond saavutas Eesti Koolispordi Liidu ja Eesti Võrkpalli Liidu poolt korraldatud Pärnumaa turniiril III koha.

Võistkonnas Kerli Kore, Janne Jõe, Dagmar Kuum, Kadri Lemmik, Leana Pääsuke, Annaliisa Romanenkov. Treener Enn Pähn.

Korvpall

4.-5. märtsil Haapsalus toimunud vabariikliku võistluse „Lootuste stardid“ alagrupi tulemused: Kilingi-Nõmme - SK Jaks 86:47; Kilingi-Nõmme - SK Dorpat 88:68; Kilingi-Nõmme - Parksepa/Räpina 88:76; Kilingi-Nõmme - SK Haapsalu 67:72.

Võistkonnas mängisid Erki Aasamets, Allar Busch, Karli Kaljula, Kristjan Keres, Raido Lensment, Rauno Nuut, Gert Pikkor, Priit Pärnala, Rain Päärman, Ardo Lensment. Tagati esikoht kaheksas. Edaspidi toimuvad play-off mängud.

14. märtsil saavutas Pärnu Maakoolide võistlustel Pärnu-Jaagupis Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi 10.-12. klassi noormeeste võistkond I koha.

Võistkonnas mängisid Erki Aasamets, Kristjan Keres, Raido Lensment, Ivo Manilets, Romet Ollino, Kaivo Pöder, Riho Raid, Aleksander Suðkov.

7.aprillil kohtusid Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi B-klassi poisid Tallinnas Kalevi

Spordihallis Tallinna Kalevi spordiklubiga, võit 73:38.

Vabariigi koolidevahelisel 10.-12. klasside koondvõistkondade korvpallifestivalil „RUCANOR CUP“ tuli Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi võistkond kullale.

Võistkonnas mängisid Kaivo Pöder, Tauri Sinijärv, Riho Raid, Rain Päärman, Gert Pikkor, Raido Lensment, Karli Kaljula, Ivo Manilets, Erki Aasamets.

Mängud finaaltorniiril: Kilingi-Nõmme - Märjamaa 81:33; Kilingi-Nõmme - Kuusalu 71:52; Kilingi-Nõmme - Nõo 54:48.

Medalimängud: Kilingi-Nõmme - Ülenurme 51:36.

Otsustav kullamäng: Kilingi-Nõmme - Nõo 44:33.

Korvpallitreenerid Aarne Link ja Arko Kask.

Male

Eesti Maaspordi Liidu "Jõud" noorte võistkondlikud meistrivõistlused males toimusid 4. märtsil 2006 Paines.

I koht tuli Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi võistkondadele (nooremas ja vanemas grupis).

Vanem grupp: Sten Kasela, Silver Kiviselg, Arvi Berg, Henri Olde; noorem grupp: Timo Tamm, Janar Oks, Johann Sepp, Mary-Heleen Lillemäe.

Pärnumaa Põhikoolide male meistrivõistlustel 5.-9. klassidele 5. märtsil 2006. a. saavutasid individuaalses arvestuses I kohad Sten Kasela ja Helina Kasela.

Treener Eiki Lehemets.

Huvitegevus

Poiste solistide ja ansambli konkursil 7. aprillil Pärnus saavutasid III koha Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi poisid.

Ansambli kuulusid Greg Hallop, Ranet Järvi, Kenter Kirschbaum, Vauro Siim, Erik Vabrit, Sander Kaljula, Kristjan Pärn, Rene

Andre ja Silver Lehtla. Juhendaja Maire Talts.

VARIA viktoriinil 12. aprillil Pärnus kuulus 10.-12. klasside arvestuses III koht Kilingi-Nõmme Gümnaasiumile.

Võistkonda kuulusid Ingrid Post, Taavet Tamm ja Kadri Saar.

Pärnumaa gümnaasiumide liiklusviktoriinis, mis toimus 18. aprillil Paikuses, saavutas 5.-9. klasside arvestuses Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi võistkond II koha, võistkonda kuulusid Getter Paberits, Elis Elblaus, Kristjan Pahk ja Marek Kartau.

Laine ÜLEMAANTEE

Matemaatikaolümpiaad 4. klassidele

8. aprillil toimunud matemaatikaolümpiaadi töö koostas Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi matemaatikaõpetaja, metoodik Anne Aasamets.

Tööd parandas sama kooli algklasside õpetaja Eha Kipri.

Maksimaalselt võis saada 36 punkti.

Tulemused: I koht Tõnis Lepik Paikuse Põhikoolist (35 punkti), õpetaja Malle Malmre. II-III koht Raul Ilbi Paikuse põhikoolist (33), õpetaja Malle Malmre. II-III Angelina Divonena Sindi Gümnaasiumist (33), õpetaja Eneli Arusaar.

Meie parimad: 6. koht Arti Rattam Kilingi-Nõmme Gümnaasiumist (27,5), õpetaja Mai Seller. 11.-13. koht Reelika Tõnisson Kilingi-Nõmme Gümnaasiumist (25,5), õpetaja Reet Liblik. 19. koht Kristiina Laksa Kilingi-Nõmme Gümnaasiumist (19,5), õpetaja Mai Seller. 24. koht Hans-Joosep Pärna Kilingi-Nõmme Gümnaasiumist (18), õpetaja Reet Liblik.

Eha KIPRI

„Vanemate lugu“

Kirjastuse Koolibri loovvõistlusele "Vanemate lugu" esitatud tööde põhjal on Reet Made koostanud kogumiku "Vanemate lugu".

Kui kirjastusel Koolibri tärkas mõte kutsuda lapsi ja noori osalema loovvõistlusel "Vanemate lugu", ei osanud keegi lootagi, et töid loovvõistlusele saadetud töö kätkes endas kordumatut väärtust, sest see oli kutsunud ühel vabal õhtutunnil või mõnel muul sobival hetkel olema koos oma isa-ema või vanavanematega nõnda, et ühed jutustasid ja teised kuulasid. Lood, mida räägiti, olid äärmiselt isiklikud ja just selle pere jaoks väga olulised. Oli neid, kes olid seda kuulnud juba kümneid kordi.

Nii mõnegi jaoks avanes too salakambri uks esimest korda. Paar kirjutajat lisasid, et just tänu sellele võistlusele said nad teada oma vanemate loo.

Sellesse raamatusse on koondatud loovtöödest tuumakamad.

See kogupereraamat pakub lugemist nii lastele-noortele kui ka täiskasvanutele. Noorem lugejaskond saab omaealiste kirjutistest vast hoogu ka ise oma vanemate ja vanavanemate lugu välja uurida. See aga liidab pereliikmeid ja viib põlvkondi üksteise lähemale. Täiskasvanute, eriti lastevanemate jaoks, annavad kirjatööd võimaluse heita pilk laste-noorte hinge maailma, kus võib leida nii tõsiselt mõtlema panevat kui ka suurt kiindumust ja helget rõõmu.

Tihemetsa Põhikoolist on kogumikus "Vanemate lugu" järgmiste õpilaste tööd: Elen Kuningas, Kert Vaher, Kertu ja Kristjan Mändmets, Maarja Hermann, Karlis ja Rauno Salomon, Raimo Kasela, Karel Kase, Risto Vainlo.

Lugude autoritele saatis kirjastus Koolibri raamatu tasuta eksemplari.

Aita MATSON

Kilingi - Nõmme Gümnaasium annab teada

Kilingi-Nõmme Gümnaasium registreerib 1. septembril k.a 1. klassi tulevaid lapsi **20. aprillist - 20. maini** kooli kantseleis.

Kaasa võtta lapse sünnitunnistus, haigekassa kaart.

Kooliuisukute lastevanematele on koosolek 25. mail kell 18.00 peamajas.

Suurte perede päev

25. märtsiks sai Pärnumaa Lasterikaste Perede Liidu ja nüüdseks ühinenud Kilingi-Nõmme linna, Saarde ja Tali valla aktiivsemate perede algatusel kutses perepäevale pea 40 peret. Päeva eesmärgiks oli teavitada uue Saarde valla lasterikkaid peresid võimalusest osa saada PLPL tegevusest liiduga ühinemisel ning et oma vallas on võimalusi ja ka vajadust kokkusaamiseks vanematelgi. Perepäev oli hea põhjus kodust välja tulla pärast pikka vaheaega, et lõõgastuda.

Kahjuks ei olnud osavõtt haiguste perioodil just tormiline, kuid heameel on teada, et kohaletulnuile läks üritus hinge.

Alustanud väikese sisse-

juhatusega, nautisime peo kultuurilisemat poolt, naersime naljade üle läheneva naljakuu eel ja avastasime, kui andekad on tegelikult meie lapsed. Vanematel oli võimalus natuke isekeskis aru pidada ja teada anda muredest ning vajakajäämistest argipäevas. Suurte perede napp rahakott ei ole kellelegi üllatuseks, kuid suurem ja keerulisem on hoopis võimalus saada osa üritustest, et oleks meelde jäävaid hetki eluks.

Lastele pakutud võimalus joonistada, mängida õhupallidega, lõbutseda mängunurgas ja joosta laval andis hea energia kõigile. Mida tahta veel, kui müramise ja lõbutsemise eest saab sokolaadi ja kuhukest! Suurest rähklemisest ja lõbutsemisest laste seas ning

tõsiste asjalike vanematega sai koos natuke teed ja kohvi juua, kodus küpsetatud hõrgutistega suud hellitada ning puuviljade ja mahlaga maistada. Kõigi kohal olevate perede vahel võeti õnneloosi, tänati küpsetajaid ning jagati kingitusi. Perepäevast jäi märk maha ka fotograafi pilgu läbi ning ilus võimalus oli peol teha perepilt. Kui päeva algul oli pidu arglik ja kõhklev teadmatusest juhtuva ees, siis julgust rõõmu jagada jätkus peo lõpuni. Vahva, kui pere saab koju minna hõisates: "Kohtume järgmisel aastal jälle peol!"

Janne KORE

Kilingi-Nõmme Muusikakoolis

6. aprillil toimus Elleri nim. **Tartu Muusikakoolis** Mozarti koolitusnädala raames õpilaste kontsert.

Meie koolist osalesid: Janne Jõe (Kilingi-Nõmme Gümnaasium) IV klassist, õpetaja Piia Kajando klaveriklassist; Maarja Hermann (Tihemetsa Põhikool) VI klassist, õpetaja Helina

Tamme klaveriklassist; Sanna Simson (Kilingi-Nõmme Gümnaasium) VI klassist, õpetaja Tiia Hermann klaveriklassist.

29. märtsist - 1. aprillini toimus **Leedus Siauliais akordionimusi festivali, "Lõbus akordion"**. Kilingi-Nõmme Muusikakoo-

li esindas III klassi õpilane Silver Kiviselg, kes õpib õpetaja Önnela Teearu akordioniklassis.

Silver saavutas C-kategoorias 13-14 aastaste vanusegrupis II koha.

Küllli KELU

Mida tahta veel, kui müramise ja lõbutsemise eest saab igasugu magusat!

SAARDE LÄBI AJALOO PRISMA 81

1927. aasta.

22. ja 23. jaanuaril valiti alevi alevivolinnike ja valituks osutusid Johann Rosenberg, Karl Mägi, Jakob Lelle, Karl Leilop, Lembit Hansberg, Villem Tamm, Peeter Rand, Nikolai Jakobson, Albert Oissaar, Jaan Parts, Jaan Paumann, Nikolai Paltmann, Aleksander Pumpernikkel, August Sänn ja Jaan Lemberg. Kokku 15 liiget.

10. veebruaril avati Kikepera koolimajas postiagentuur, kus sai liht- ja tähtkirju posti peale toimetada.

14. veebruaril kinnitati rahaministri poolt Kilingi-Nõmme alevi 1927. aasta maksumäärad. Jalgratta eest tuli välja käia 100 marka, koera eest 100 marka, hobuse eest 100 marka, sõiduauto iga hobujõu pealt 300 marka, veoauto iga hobujõu pealt 200 marka ja mootorratta iga hobujõu pealt 100 marka. Kuulutuste ja reklaami maks oli esimesel korral ruutjala pealt 50 marka (1 ruutjalga) ja iga järgneva reklaamikorra eest 25 marka. Lõbustusemaks moodustas 15% piletihinna.

21. veebruaril põles maha Voltveti telliskivitehas ja kahjud loeti kokku 716 000 marga ulatuses.

7. ja 11. märtsil toimusid suusõnalisel enampakkumised Pärnus ja Kaubi asunduses, kus anti rendile pood Kilingi-Nõmme ja tööstuskoht Voltveti alevikus.

Voltvetis asutati Vabatahtlik Tuletõrje Ühing. Kilingi-Nõmme VTÜ peameheks valiti Eduard Rossmann, kes vahetas välja Aleksander Villi. Muretseti esimene tehniline tuletõrjeabinõu - mootorprits firmalt "Rosenbauer". Peale selle muretseti ka muud tarvilikku varustust, nagu

labidad, ämbrid, redelid ja pootshaagid.

Saarde kogudus revideeris, planeeris ja kaardistas oma maid, mida oli 50 hektari ümber.

Kilingi Apostliku Õigeusu kirik maksis Saarde Põllumajandus Tööstus Osatühingule 300 marka erakordse elektrivalguse eest Kevade Pühi. Nimelt asus alevi ainus elektrigeneraator, mis alevile kindlatel kellaaegadel voolu andis, nn linavabrikus ja töötas ka pühade aegu eritasu eest.

Kilingi-Nõmme asutati Kilingi-Nõmme Ehitajate ja Rendi Krundikasutajate Selts.

16. mail avati Voltveti Piimaühingu majas postiagentuur.

17. mail ostis Kilingi-Nõmme Noorsoo ja Karskusselts "Õilme" oma orkestrile 700 marga eest uusi noote.

Suve hakul toimusid Voltveti ümbruses Saarde Kaitseliidu taktikalised õppused.

Juunis korraldas Saarde Põllumeeste Selts Tuletõrje suveaias suure kariloomade näituse.

1. juulil avati avalik telefoni kõnepunkt Jäärja vallamajas.

10. juulil asutati Saarde Kindlustusselts kahjutule vastu ja asutajaliikmeid oli 50 ringis. Valiti 5-liikmeline juhatus, kuhu kuulusid H. Roost, V. Tamm, V. Lilienblatt, E. Rossmann ja K. Telschov.

31. juulil toimus suveaias Kilingi Apostliku Õigeusu kiriku ettevõtetel aiapidu, kus ka spordis jõudu katseti. Viimase tarbeks tellis Kilingi Apostliku Õigeusu kogudus Pärnu kullassepp-graveerijalt J. Jalakalt 10 spordi võidumärki koos lintidega ja maksis nende eest 653 marka. Peo tarvis tüüris kirik Tuletõrje Ühingult

saali (500 marka), klaveri (150 marka), orkestri (5000 marka), lipu? (150 marka) ja maksis kahele valvetule tõrjujale 100 marka.

E e s t i Ühistegevuskoja ühis-kindlustuse 2. sektiiooni valimistel esineb kandid a a d i n a N õ m m e s t pangaametnik Villem Tamm.

1. augustil alustas Tallil tööd Saarde Majandusühisuse II harukauplus, vastutavaks müüjaks Eduard Sauga, abiliseks Juhan Mitt. Mõlemad mehed maksid tagatisraha 1000 marka.

Kilingi Jahimeeste Seltsil oli 12. augustil kell 20.00 Tuletõrje Ühingu Suveaia Talutares suur sokuöömise pidusööming, kus peo käigus võeti vastu otsus minna hommikul kell kolm Riisselja-Lähkma vahtkonda sukujahile.

27.-28. augusti näitusel Viljandis sai Saarde Põllumeeste Selts oma väljapaneku Puukooli mitmesuguste tabelite ja plaanide eest Viljandi Põllumeeste Seltsi kuldauraha.

Eesti Wabariigi Riigikohtu otsusega anti Kilingi Apostliku Õigeusu kiriku omanduses olev ja kirikust üle tee asuv kihelkonna koolimaja (vene

kool) kodumajanduskooli käsutusse. Alevi oli 1927.-1928. õppeaastal algkoolis 107 õpilast ja Saarde 6.kl koolis 98 õpilast.

1. oktoobri otsusega lahkus Pärnu maavolikogust tööerakonna, asunikude, riigirentnike ja põllupidajate kandidaatide nimekirja järgi valitud maavolinik Oskar Kask ja tema asemele kutsuti sama nimekirja järgi valitud Albert Oissaar Kilingi-Nõmme.

13. novembril asutati Naiskodukaitse Saarde jaoskond, asutajaliikmeid 10. Esinaiseks valiti E. Tammuru-Taimra. Jaoskonnal oli 20-liikmeline laulukoor ja rahvatantsurühm ning spordi- ja võrkpallirühmas 26 liiget.

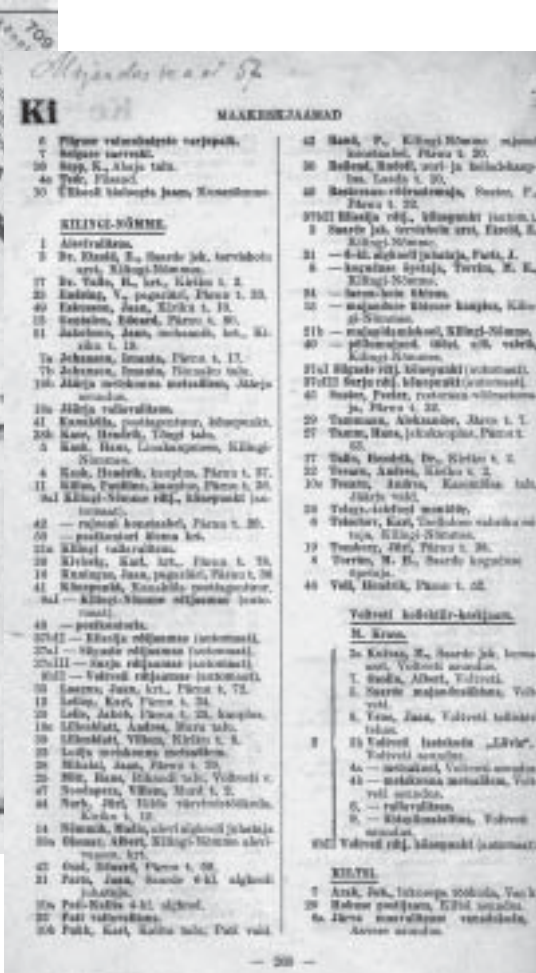
11. detsembril asutati Naiskodukaitse Talli jaoskond, asutajaliik-

meid 12, esinaiseks valiti L. Tallo.

Saarde kirik lõpetas 1927. a 200 000 margase puudujäägiga ning kirikuametnikel jäi kuupalk saamata.

Ja aasta lõpetuseks ühe kaasaegse vanainimese märkmed aasta ilma kohta. "1927 aasta olli talwel lund wäha 35 krati külma ja tuiskas kõik selle talwe põllud ollid mustad ja 1927 aastal olli suwe kange pöud mõnes kohas ei tulnugi suwe jooksul wihma kewad olli jaani päewani külm külid ei tõusnud üles palju tehti uuesti."

Jäab pooleli.
Olev PAUKSON

Elu täis on muinasjuttu...

Tähistaevas on ju ilus. Aga kui meie silm ei haaraks seal eredaid, mitmekülgseid säratahti ja tähehogusid, oleks ta palju hallim ja igavam. 10 aastat on harrastusnäitlejad toonud vikerkaarvärve Kilingi-Nõmme kultuuriellu. Detsembris tähistas näitetrupp oma ümmargust tähtpäeva etendusega "Hiired pöningul", autoriks menukas näitekirjanik Andrus Kivirähk.

Meie näiteringi loomise juures olid Eve Attim, Madis Lind, Aliide Karotamm, Heli Aal, Piret Vinogradov, Reet

Eesmaa, Marin Mitt. Hilisemat trupiga liitunud olid Armand Savi, Madis Räästas, Terje Pahk, Ülle Meeras, Veiko Aal. Aastate jooksul on lavale toodud "Suured vaimud", "November mere ääres", "Untsus päev". Lavastatud on ka naljandeid, huumori- ja satiirikavu. Edukalt on esinevad maakondlikel näiteringide ülevaatusel. Traditsiooniks on kujunenud ülesastumine vabariiklikel naljapäevadel "Maamees muigab" Väätsal, kus rollipreemiad said Heli

Aal ja Armand Savi. 1998.aastal tunnistati maakonna parimaks meesnäitlejaks Madis Räästas. Täiskasvanute kõrval on tükikides kaasa löönud ka meie järelkasv: Kristjan Pahk, Mihkel Vinogradov, Roland Saar ja Veiko Aal.

Lavastajale on näitleja kaasapebutamine raske ja oluline etapp. Tegelasuku puhul on vajalik, et see näitlejatel paeluks. Proovid on olnud pingelised ja loovad. Rõõm on jälgida, kuidas näitleja rolli ehitab ja see samm-sammult avaneb. Näitemängu tegemine on protsess, mis meid igal nädalal klubisse kokku toob ja on meist kujundanud ühtehoidva ja ühte asja toimetava seltskonna. Kuigi jah, ei saa salata, värsket verd oleks hädasti vaja.

"Näitleja on ununev lehekülg aegade

raamatus," on öelnud Ants Eskola. Teater sünnib laval... Kuid jäävad pikad proovitunnid, tulised vaidlused, töö iseenda ja rolliga, ka pettumused. Eesriie avaneb, propektorid löövad põlema ja sünnib teatriime - etendus. Tasuks näitlejale on sära publiku silmis ja aplaus. Etendusest jääb mälestus. Näitleja aga hakkab ootama uut etendust, uut imet. Meenuvad ühised väljasõidud, etendused Kilingi-Nõmme, Pärnumaal, Mulgimaal, vahvad hooaja lõpuõhtud. Mõõda ei saa minna meie fänniklubist, kes alati on meie etendustel nõuks ja abiks olnud. Rääkimata nende siirast kaasaelamisest meie etendustele.

Juubeli etenduse "Hiired pöningul" lõpuosas kõlavad laulusõnad: "Kõik on muinasjutuline, imelik ja imeline, vikerkaareroheline, tegelikult tavaline." Aga kas on ikka tavaline? Teater on meie elu ilusam külg, meie usk, lootus ja armastus - ja suur muinasjutt.

Anne SAAR
klubi teatritrupi juhendaja - lavastaja

Foto: Ants Laigina

25. 03. 1949. aasta

Hinges äng ja tühi tunne, tuimalt, püssimeeste ees astun soojast sängist lumme, süles tütar, teki sees.

Abitus ja nüri valu, sean end rekke istuma. Vaikselt taevaisa palun, tütar hakkab tihkuma.

Eespool, saanis, märkan naabrit, koputajast eesti mees?! Irvel pilgus silmad kalgid, sõduriga suitsu teeb.

...Möödub nädal, loomavagun täis on tumma ahastust. Sada -miksi- hinge närib, kuskilt leida lohutust!?

Kaugenevad linnad, külad...
... „Jumalaga, Eestimaa!"
Kuid üks hääl mind seni piinab - koer ... jäi õuel ulguma.

Möeldes ämmale ja naisele,
Ants LAIGNA

SPORDI UUDISED

Jüripäeva maleturniir

23. aprillil toimus Kilingi-Nõmme klubis Jüripäeva maleturniir.

Tüdrukutest võitis esikoha Mary-Heleen Lillemäe, teise koha sai Annika Ojasild ja kolmanda koha Helina Kasela. Poistest sai 1. koha Marten Jaanimets Paikuse vallast, teine oli Silver Kiviselg ja kolmas Timo Tamm.

Meeste seas võitis esikoha Sten Kasela, teise koha sai Villu Ruusmann ja kolmas oli Eiki Lehemets. Parim naine oli Viire Talts.

Maleturniiri heale korraldusele aitasid kaasa Eesti Kultuurkapital, OÜ „Affero”, Saarde vallavalitsus, MK „Kuusiku”.

Eiki LEHEMETS

Maleuudised

8. aprillil toimusid Paikuse Põhikoolis algklasside (1.-4.kl) MV males nii poistele kui tüdrukutele. Tüdrukutest võitis kindla esikoha Mary-Heleen Lillemäe, saades 7-st mängust 7 võitu.

Koolide arvestuses sai Kilingi-Nõmme Gümnaasium 2. koha Paikuse PK järel ja Surju PK ees.

Võistkonnas mängisid Mary-Heleen Lillemäe, Hardi Kaasiku ja Johann Sepp (treener Raivo Raaliste).

9. aprillil lõppesid Pärnumaa 2006. a. MV males nii noortele kui täiskasvanutele.

Meeste seas sai esikoha Sten Kasela, kes võitis kõiki vastaseid.

Tüdrukutest võitis 1. koha Mary-Heleen Lillemäe, 2. koha sai Annika Ojasild ja 3. koha Miina Kask.

Poiste turniiri võitis Silver Kiviselg, 2. koha sai Timo Tamm.

19. märtsil toimusid Koerus EMSL „Jõud” noorte meistrivõistlused lauamängude mitmevõistluses. Kõige nooremas poiste grupis sai Aare Kartau hõbemedali ja tüdrukute grupis Mary-Heleen Lillemäe ka hõbemedali ning Pille-Riin Saarpere pronksmedali.

Pärnumaa esindus sai võistkondlikult 3. koha.

Pärnumaa eest olid veel võistlemas Mikk Meeras, Mari-Liis Talts, Annika Ojasild, Timo Tamm ning Janar Oks. Noori juhendas Arne Kartau.

Eiki LEHEMETS

Saarde valla võimlejad spordiseltsi „Kalev” III mängude avapeol

Tänavu tähistab Eesti suurim spordiselts „Kalev” oma 105. aastapäeva. Selle auks toimuvad Tallinnas „Kalevi” III mängud, mille avapeol esinevad mitme tuhande võimleja hulgas meie koduvalla 56 võimlejat. Kavas „Lähme kooli” võimlevad 3.-4. klassi, kavas „Kontor” 5.-6. klassi, kavas „Rokime koiduni” 7.-8. klassi tüdrukud. Liitkavas „Käes on õhtu”, mille autoriteks võimlemisklubi „Githa” vilistlased Kristi Sutt, Siiri Schmidt ja treener Margit Schmidt, esinevad 1. klasside võimlejad koos oma emade ja suuremate koolikaaslastega.

Ühtekokku tuleb suurel võimlemispeol ettekandele üle kümne masskava, lisaks norralaste tattoo-etteaste ja muud külalishumbrid Rootsist ja Soomest. Laulusolistina on kaastegev Liisi Koikson. Saarde võimlemisesindusel tuleb pealinna teate ette võtta juba 26. juunil, osalemaks üldproovides. Pidulik rongkäik ja pidu ise toimub „Kalevi” staadionil 30. juunil kell 18.00.

Kel kodurahvast soovi etendusele kaasa elada ja pileteid hankida, palun pöörduda Margit Schmidt poole: 5656 4295.

Margit SCHMIDT

Pärnu rajooni ehk Pärnu maakonna spordikool - 40

Kunagised kaastreenijad ja kolleegid - treenerid Pärnumaa spordikooli päevilt!

20.-21. mail 2006 toimub Jõulumäel kokkutulek.

Sporditakse, meenutatakse vahvaid aegu, mõtiskletakse spordikooli tuleviku üle ja lõõgastatakse.

Osalustasu aprillis 200.-, maikuu 250.- ja kohapeal 300 EEK.

Raha palume üle kanda a/a 1103427110 Hansapank Aino Värbu, Spordikooli kokkutulek.

Info Margit Schmidt 5656 4295.

POLITSEI TEATAB

Saabunud kevad toob taas tänavatele jalgrattad. Seoses sellega tasuks meelde tuletada liikluseeskirja, mille kohaselt peab 10-15-aastasel jalgratturil olema teedel - tänavatel liiklemiseks sooritatud jalgrattaeksam ning kaasas seda kinnitav tunnistus. Rattaeksameid teevad koolis traditsiooniliselt 3.klasside õpilased.

Nendel, kellel varasemast eksam tegemata, on selleks võimalus (eelneva kokkuleppe korral) Kilingi-Nõmme konstaablijaoskonnas maikuu jooksul.

Vanematele tuleb südamele panna, et vähemalt algklassiõpilastel peaks rattaga sõites olema peas jalgrattakiiver. Samuti võiks nad aeg-ajalt lapsele liiklemise reegleid ja peamisi ohtusid meelde tuletada, kuna paberilt õpitu kipub ikka reaalsest elust erinema.

Kuna linnas on väga paljudel noorukitel mopeedid, peab ennekõike lapse-

vanematele teada andma, et mopeedi võib juhtida vähemalt 14-aastane isik, kellel tänaval sõites peab olema kaasas ohutu sõidu võtete tundmist tõendav tunnistus (käesoleval hetkel jalgratturi tunnistus). Samuti on vajalik, et rollerijuhil ning kaasasõitjal oleks peas kaitsekiiver. Rollerid ja mopeediga ei tohi sõita kõnniteel, samuti ei tohi mopeedi või rollerit lasta teise sõidukiga järel vedada. Käesoleval ajal saab rollerijuhil eksamit sooritada Pärnus Aide autokooli juures.

Pille KAROTAMM

Kas koprad oskavad lugeda?

Küllap vist. Kuis nad muudu teada said, et Kilingi-Nõmme oli tänavu metsapealinn. Ju see andis neile julgust end sisse seada lausa linnapiirile Humalaste oja kaldale. Kes pole veel näinud, võib jalutada linna sauna juurde ja vaadata sillalt Lavi poole, siis näebki kopra tegevusmaad. Esialgu on seal küll vaid risupesa ja langetatud pajuvõsa. Aga pahandust on sellestki palju, kaldad üleujutatud ja pehmed.

Tallinnale lastakse Ülemiste järv peale, kui linn valmis saab, meid tahab kopra rahvas uputada vist seepärast, et linna kui omavalitsust enam

pole.

Pikka peatust kobras meie ojal siiski teha ei saa, sest juba 8. mail peame metsapealinnatitli üle andma Kundale. Linn pole metsalooma kodu. Sobilikum vaikne kena kohakene ja rikkalik toidulaud on kobrastele Kurgoja järve kallas, mille nad on endale vist pikemaks ajaks reserveerinud.

Eelmisel kevadel eksis kobras ka Pärnu linna, seigeldes varahommikul Mai ja Papiinidu tänav ristmikul. Kõrvalist abi tema metsa toimetamiseks vaja ei läinud, loom pages ise võsastikku.

Eesi KOLLA

EAKAD VAJAVAD ROHKEM TÄHELEPANU

Üldlevinud arvamuse kohaselt ei ole pensioniiga kuigi tore aeg - raha napib, tervis on kehv ning päevad mööduvad üksluiselt. Tegelikult ei pruugi see aga sugugi nii olla. Ka vanemas eas võib inimene elada aktiivset ja toimekat elu - eeldusel, et talle on selleks loodud head võimalused.

Eraettevõtted on oma pilgu ja tegevuse suunanud enamasti nooremaelastele, Hansapank tuli aga märtsikuus välja just 60-aastastele ja vanematele inimestele mõeldud seniioripakkumise, mis koondab eri laadi valikuid ja võimalusi. Miks me seda teeme?

Tahame pöörata rohkem tähelepanu klientidele, kes on meiega olnud juba aastaid ja aastakümneid, ning näidata, et peame lugu nende tööst ja elukogemusest. Samuti tahame anda seniioridele tunnetuse, et ka vanemas eas on võimalik elada täisväärtuslikku elu.

Paistab, et oleme võtnud õige suuna. Seniorkaarti, mille partnerite võrk pidevalt laieneb, on meie kontorid vaid paari-kolme nädalaga vormistanud juba üle 10 000 kliendile ning huvi asja vastu on suur.

Pensionär on aktiivne pangaklient

Eestis on veidi alla 300

000 vanaduspensionäri. Neist ligi 90% kasutab pangateenuseid. Kõigist seniorklientidest on pangakaart pooltel, neist omakorda pooled on regulaarsed kaardiga maksjad. Järjest suurem hulk (praegu 11%) kliente kasutab Internetipanka. Populaarne teenus on ka otsekorraldus, mida kasutab 38% seniorklientidest.

Kokku on Hansapanga eraklientide hulgas 60-aastaseid ja vanemaid inimesi 21% ehk 240 000, mis ei ole sugugi väike arv. Tajume, et eakad kliendid ja nende vajadused on siiani saanud teenimatult vähe tähelepanu. Tahame seda muuta ning kutsuda ka teisi ettevõtteid üles samal suunal mõtlema ja tegutsema.

Eakaaslasest teenindajalt küsitakse julgemini nõu

Kliendiuuringud näitavad, et eakas klient tunneb pangakontori saginas tihti puudust tähelepanust ja rahulikest selgitustest. Endast mitu korda nooremalt tellerilt küsima minek ei ole lihtne, sest vanainimene kardab tüli teha. Sellele mõeldes oleme mitmesse Hansapanga kontoris tööle võtnud üle 60-aastased klienditeenindajad, kes nõustavad peamiselt eakaid kliente. Neist kõige staapikam, Tallinnas Sõle kontoris töötav 78-aastane proua Evi teab rääkida, et seniorkliendid vajavad pangateenuste kasutamise

juures nõu sagedamini kui teised. Omaealisega on parem suhelda, ja nii saab ka pangaskäik mugavamalt tehtud. Juba märtsikuu jooksul asus Hansapanga kontoritesse üle Eesti tööle 17 üle 60-aastast seniorkliendiabilist. Kevade jooksul laieneb see võrk veelgi.

Nüüdsest laiemad võimalused

Hansapank väljastab seniorkaarti alates märtsikuust ja praeguseks on kaardil üle 40 partneri enam kui 350 esindusega kogu Eestis. Kaardiomanik saab korralikke soodustusi sanatooriumides, reisifirmades, apteekides, prillipoodides, ajakirjandust tellides ja mitmel pool mujal. Samuti on kõigil kuni 75-aastastel esimest korda võimalus võtta suuremate ostude rahastamiseks väikelaenu ja järelmaksu, siiani oli laenu taotlemise vanusepiir 65 eluaastat. Kord kvartalis saadetakse

kliendile, kui ta seda soovib, tasuta posti teel koju konto väljavõte ning aktiivsemad saavad ka spetsiaalset infokirja. Kõik see peaks looma paremaid võimalused veeta pensionipõlve tegusalt ning huvitavalt.

Mitte ainult äri

Panga senisest suurem tähelepanu seniioridele ei lähtu kindlasti vaid ärielistest kaalutlustest. Koostöös Eesti Pensionäride Ühenduse ja Eesti Pensionäride Liiduga soovib Hansapank suunata ka teisi ettevõtteid panema tähele võimalusi teha eakate inimeste elu paremaks ja täisväärtuslikumaks. Sel puhul oleme võtnud vedada sotsiaalse suunitlusega ühisprojekti, mis peaks kasu tooma võimalikult suurele osale Eesti eakatest. Projekt saab tõenäoliselt teoks juba 2006. aasta teisel poolel.

ÕNNITLEME!

aprillikuu juubilare

- 90. sünnipäeval**
Olinde Eskla
- 85. sünnipäeval**
Ella Harju
Elma Pikkor
- 80. sünnipäeval**
Hilda Linder
Leonhard Ormisson
Leon Topkin
- 75. sünnipäeval**
Salme-Maria Nikker
- 70. sünnipäeval**
Ilme Kielas
Ivo Kosenkranius
Maria Song
- 65. sünnipäeval**
Veera Aab
Mare Kurm
Helgi Lublo
Mare Maidle
Maimu Miilimaa
Mati Tints
- 60. sünnipäeval**
Urve Jänes
Rota Olo
Krista Täht

Saarde Vallavalitsus

KUHU MINNA MEIE VALLAS

- 03.05. kell 18⁰⁰ TIHEMETSAS**
Maijooks.
- 09.05. kell 20⁰⁰ KILINGI-NÕMME KLUBIS**
Salong Teatri estraadietendus
PÄEVAPILTNİK.
Pääse 50 krooni.
Pääsmed eelmüügis klubis.
- 12.05. kell 19⁰⁰ KILINGI-NÕMME KLUBIS**
Emadepäeva võimlemispidu.
Piletid 25 ja 15 krooni.
- 15.05. kell 18⁰⁰ KILINGI-NÕMME KLUBIS**
Muusikakooli õpilaste emadepäeva kontsert.
- 19.05. kell 19⁰⁰ KILINGI-NÕMMES**
Kilingi-Nõmme maijooks keskpargis.
- 19.05. kell 21⁰⁰ KILINGI-NÕMME SUVEAIAS**
Suveaia avamine.
Peaesineja INES.
Pääse 50 krooni.
- 20.05. KILINGI-NÕMME MUUSIKAKOOLIS**
VII klassi lõpuaktus.
- 26.05. kell 19⁰⁰ KILINGI-NÕMME KLUBIS**
Rahvusvahelise Pärnu koorifestivali maapäeva kontsert.
- 28.05. kell 10⁰⁰ KILINGI-NÕMME SUVEAIAS**
Kevadlaat.
Korraldaja MTÜ AIK Livonia.
- 28.05. kell 19⁰⁰ KILINGI-NÕMME KLUBIS**
Klubi EAKAS 25.
Suur sünnipäevapidu.
- 30.05. kell 15⁰⁰ KILINGI-NÕMME MUUSIKAKOOLIS**
Aktus ja kooliaasta lõpetamine.

Väljaandja: Saarde Vallavalitsus
Tel.: 449 0135

Toimetaja: Ahti Seller
Tel.: 449 0134
E-mail: ahti@livonia.ee

Korrektuur: Ille Varner

Trükk: kaks & pool
Tel.: 443 3703
www.pajoprint.ee

Kuulutuste vastuvõtt:
Saarde Vallavalitsus
E-R kl. 8.00 – 16.30

Kilingi-Nõmme maijooks 19.mail kell 19.00 linnapargis

Vanusegrupid:
1-3 klassi tüdrukud ja poisid
4-5 klassi tüdrukud ja poisid
6-7 klassi tüdrukud ja poisid
8-9 klassi tüdrukud ja poisid
10-12 klassi tüdrukud ja poisid
naised alates 18 ja vanemad
mehed alates 18 ja vanemad
veteranid naised alates 40 ja vanemad
mehed alates 45 ja vanemad

Võistkonnas on 4 liiget. Iga tüdruk ja naine jookseb pargi ringist ühe sirge, iga poiss ja mees jookseb ringist kaks sirget.

Info ja registreerimine telefonil 5169354.

Tihemetsa Maijooks Tihemetsas 3. mail kell 18.00

Võistleme kolmes vanusegrupis:
kuni 12-aastased
13-16 aastased
17-aastased ja vanemad

Võistlusraja pikkus on 1800 meetrit. Võistkonna suurus 9 võistlejat. Igaüks jookseb 200 meetrit.

Iga vanusegrupi võitjaid autasustatakse medalitega.

Eelregistreerimine telefonil 518 7142.

LAVI AUTOREMONT

Seoses kevade saabumise ja tehnoloogilise lähenemisega on just praegu õige aeg teha oma neljarattalisele sõbrale kingitus tehnilise kontrolli raial.

Teostame:
-Veermiku remonti
-Kummivahetust
-Mootori diagnostikat automarkidele:
Audi, VW, Seat, Skoda, Opel
-Heitgaaside mõõtmist

Pakume ka kurme ja muid tagavaraosi. KÜSI HINDA!

INFO: 5032847 4492519
Soovitav aeg eelnevalt kokku leppida!

OSTAN

Soovin osta **GAZ 21** (Volga), **GAZ 13** (Pobeda) sõiduki.

Huvitun ainult komplektsetest masinatest, pakkuda võib ka heas korras varuosi.

Tel: 504 2716, Jüri
E-post: Jyrxmeez@hotmail.com

Soovin osta **kinnistu** või **korteri** Saarde vallas. Kõik pakkumised on oodatud.

Tel. 5625 0897 Toomas

MASSAAŽ

T: 10.00-15.00
N: 10.00-15.00

Polikliiniku II korrus.

Info ja registreerimine tel 442 9440

Saarde Vallavalitsus võtab teenistusse

EHIUSSPETSIALISTI,

kelle peamiseks tööülesandeks on Saarde valla ehitus- ja planeeringute poliitika väljatöötamine ning selle elluviimine, valla ehitusprobleemide lahendamine.

Kandidaatidel eeldame:

- ehitusalast töökogemust
- väga head arvuti kasutamise oskust
- koostöövalmidust
- otsustus- ja vastutusvõimet
- väga head suulist ja kirjalikku väljendusoskust
- pingetaluvust

Pakume:

- paindlikku tööaega
- enesetäiendamise võimalusi
- töötasu kokkuleppel

Avaldus, elulookirjeldus saata hiljemalt 15. maiks 2006. a. aadressil:
Saarde Vallavalitsus
Nõmme 22
Kilingi-Nõmme 86304
või e-postiga aadressile info@saarde.ee märksõna "KANDIDAAT".

Info telefonil 5663 3840.

Saarde Vallavalitsus pakub tööd

Seoses OÜ Kilingi-Nõmme Kommunaal ja OÜ Saarde Kommunaal ühinemisega tekib ühinenud **Saarde Kommunaal OÜ**.

Otsime **JUHATAJAT**, kelle ülesandeks on ettevõtte tegevuse arendamine, terviklik ja ühtne juhtimine ning korraldamine.

Sobivalt kandidaadilt ootame ettevõtte juhtimise kogemust, arengule ja tulemusetele suunatud hoiakut, head läbirääkimisete oskust, koostööoskust liidrina ning tahet oma tööle pühenduda.

Kasuks tuleb arvutikasutamise oskus (Microsoft Office, Excel, Word, Power Point), projektijuhtimise alane töökogemus, B-kategooria autojuhiluba.

Omalt poolt pakume vaheldusrikast ja väljakutseid pakkuvat tööd.

Kandideerimiseks palume saata CV ja palgasoov hiljemalt 10.05.2006.a aadressil:

Saarde Vallavalitsus
Nõmme 22
Kilingi-Nõmme 86304,
märgusõna "Juhataja"
või E-postiga info@saarde.ee

Info telefonil 44 90 130

Addinol viib sinu ja su sõbra soojale maale

Saksa tootja ADDINOL tütarfirma Eestis Addinol Mineralöl Marketing OÜ korraldab aprillist novembrini laiaulatusliku kampaania, mille käigus loositakse iga kuu välja üks soojajamaareis kahele, seega kokku seitse reisi 14 inimesele. Esimene õnnelik paar selgub juba juuni alguses. Lisaks reise saab igal nädalal üks õnnelik mootoriõli ostja 1000-kroonise kinkekaardi Sportlandilt või Aave autokaupadelt.

Kampaania kestab 10. aprillist 31. novembrini ning selles osalevad kõik, kes ostavad kampaaniasildiga varustatud ECO Light või ECO Synth neljaliitrise kanistri. Kampaanias osalemine on lihtne ja võiduvõimalus on vägagi suur, sest õlikanistreid ostetakse ju arvuliselt vähem kui nt leiba või saia.

Et reisil üksinda igav ei hakkaks, saadab Addinol soojale maale ka võitja kaaslane. Võidureisi korraldab Novatours.

ECO-sarja mootoriõlid, mis kampaanias osalevad, sobivad ideaalselt kõikidele sõiduautode ning kaubikute bensiini- ja diiselmootoritele. ECO Light on täissünteesiline õli, mille viskoossus on 5W - 40; ECO Synth on poolsünteesiline 10W - 40 viskoossusega mootoriõli. Täpsem info õlide ja kampaania kohta on kirjas kanistrite etikettidel.

ADDINOL on 70-aastase kogemusega Saksa määrdainete tootja, kelle innovatiivsed saavutused nii tööstus- kui ka mootoriõlide vallas on jõudsalt kasvatanud tootmismahtu. Et rahuldada aina kasvavat nõudlust, valmib ADDINOLi selle aasta suvel Saksamaal uus tootmis- ja logistikakeskus. Automootorite tootjad (nt DaimlerChrysler, Volkswagen, BMW, MAN, Porsche, Scania, Volvo, MTU jt) on omistanud ADDINOLi mootoriõlidele üle 140 litsentsi.

Eestis on ADDINOLi määrdaineid müüdud juba 14 aastat. Selle ajaga on ADDINOLi turuosas kasvanud 30 protsendini ning on tuntuim ja ostetuim õlimark Eestis.

"Soovitan julgelt osta ADDINOL õlisid, sest lisaks võimalikule reisi- ja kinkekaardi õnnele võidate kindlasti saksa kvaliteedi, mis on saavutatud pikaajalise kogemuse ja uusimate tehnoloogiate tulemusel," ütleb Urmo Aava, Eesti lootustandvaim noor rallitäh, maailma JWRC üks tippsõitjatest..

„Vanaturu Äri“ ostab ja võtab müügile

hõbedast lauanõusid, hõbedast nuge-kahvleid-lusikaid, kuld- ja hõbemünste, vanu postkaarte ja fotosid (enne 1950.a.), vanu nõusid (Kuznetsow, Willeroy, Meissen, Arabia, Langebron, Melesk), ordeneid, medaleid, vanu koolimärke (KN keskkool, Tihemetsa Metsakool-Tehnikum, „Partsi“ kool).

Oleme avatud
E-L 10.00-14.00

Turuplats 1
Telefon 449 2104

Lugupidamisega **OÜ VANATURU**